

SOS Детски селища България

Годишен доклад за дейността

Годишен финансов отчет с доклад на
независимия одитор

За годината, завършваща на 31 декември
2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
Годишен доклад за дейността на Сдружение „SOS Детски селища България“	1 - 44
Доклад на независимия одитор	
Финансов отчет:	
Счетоводен баланс	46 – 47
Отчет за приходите и разходите	48
Отчет за приходите и разходите (за резултат от стопанска дейност)	49
Отчет за собствения капитал	50
Отчет за паричния поток	51
Приложение	52 - 72

SOS Детски селища България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2022

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2022 г.

ВИЗИЯ И МИСИЯ

Нашата визия: Всяко дете има семейство и расте в среда на любов, уважение и сигурност.

Нашата мисия: Ние подкрепяме семейства в създаването на сигурна, стабилна и обгрижваща децата среда. Ние участваме в развитието на местните общности.

Нашето желание: Да прекъснем цикъла на negliжиране, насилие и изоставяне.

КОИ СМЕ НИЕ?

Сдружение SOS Детски селища България е първата гражданска правозащитна организация в страната, която предоставя директна грижа за деца в риск. За първи път след демократичните промени Сдружението предлага алтернатива на институционалната грижа за деца – грижа в SOS семейство.

През 1945 г. приключва Втората световна война и оставя хиляди деца без дом и семейство. Тогава австриецът филантроп **Херман Гмайнер**, самият той участник във войната, създава първото SOS детско селище в Имст, Тирол, през 1949 г.

По-късно този модел се запазва за грижата за деца без родители и деца в риск да бъдат изоставени от родителите си, преживели насилие или в много тежко социално и икономическо положение. През втората половина на XX век SOS организацията се разпространява в цяла Европа.

70 години по-късно SOS Детски селища вече съществува в 137 страни и се грижи за над 2 500 000 деца.

В България Сдружението започва дейността си през 1990 г. като част от голямото международно семейство SOS Children's Villages International.

Днес социалното и икономическо развитие на обществото доведе до нови стандарти в грижите за деца. Развитието на приемната грижа в света и в България наложи да се направят промени не само в SOS модела, но и във всички услуги, които предоставяме.

ЗАЩО СМЕ ТУК?

Всяко дете има нужда от човек, който наистина го вижда и който винаги е до него, независимо какво се случва. Някой, който го държи за ръката, когато е малко и който вярва в него, когато порасне и прави първите си стъпки към самостоятелен живот.

Но днес **едно на всеки десет деца и младежи** е разделено от семейството си, изоставено, negliжирано, принудено да живее в среда на насилие или без необходимата подкрепа. Последниците от това остават за цял живот, създавайки порочен цикъл, който се повтаря от поколение на поколение.

Ние сме тук, за да прекъснем този цикъл на negliжиране, насилие и изоставяне и в най-добрия случай да го предотвратим. Когато едно дете, младеж или семейство е загубило правото си на глас, ние им помагаме да го намерят. Когато са загубили способността си да се доверяват, ние им я възвръщаме. А когато им липсва увереност, ние им помагаме да добият кураж и умения, с които да я придобият отново и да се справят в бъдеще.

КАК ПОМАГАМЕ?

Вече над 30 г. Сдружение SOS Детски селища България осигурява семейство и здравословна среда за развитието и израстването на деца, останали без родителска грижа и деца в риск да загубят закрилата на своите родители. Сдружението предлага семеен тип грижа и подкрепа на семейството и активно се застъпва за правата на децата и младежите.

През последното десетилетие дейността на Сдружението разшири „оградите“ на традиционните детски селища и се интегрира в общността. Днес SOS Детските селища са само една част от многообразните ни дейности, които представляват комплекс от социални услуги за подкрепа на деца, младежи и семейства:

- ✓ Подкрепяме семейства в риск, за да ги запазим цели и да предотвратим раздялата.
- ✓ Предлагаме алтернативна / семейна грижа, когато има нужда.
- ✓ Помагаме на младите хора по техния път към независим живот.
- ✓ Застъпваме се за правата на децата.
- ✓ Заедно с нашите дарители и партньори поставяме основите на едно по-добро бъдеще.

През 2022 г. SOS Детски селища България продължи успешно да се развива и стабилизира като финансово и организационно самостоятелно сдружение в рамките на федерацията SOS Детски селища Интернационал. Бяха стартирани инициативи от предходната година за разширяване на нашето социално въздействие – географско разширение извън досегашните локации на работа, развитие на нови социални услуги, иновации при трансформацията на традиционното **SOS Детско селище в SOS Детска грижа**.

В процеса на развитието на най-близка до семейната грижа и подкрепа към деца, лишени или в риск да загубят закрилата на своите родители, като естествен отговор на нуждите на обществото детските селища се разширяват зад оградите и къщите и се превръщат в **комплекси от дейности и услуги, свързани с деца и семейства**: освен настаняване и подкрепа на приемни семейства и деца, настаняване и подкрепа на деца в семейните домове, развиваме услуги за подкрепа на семействата и превенция на изоставянето на децата, подкрепа на младежи по пътя на тяхната самостоятелност. SOS Детските селища се развиват освен като места за подкрепа и социални дейности, също и като места за срещи на широки групи от обществото - места за обучение, отдых на деца, семейства, партньори свързани с каузата, детски лагери, рехабилитационни центрове и др.

През последните две-три години българското общество преминава от криза в криза — редуват се пандемия, инфлация, военни конфликти, които наслагват един върху друг негативните си ефекти. Пандемията беше един от факторите, които отключиха икономическата несигурност и усещане за уязвимост у хората, дисбалансираха сферата на публичните финанси и доведоха до промяна на политическите приоритети. Ситуацията се влоши допълнително от войната в Украйна. Тя предизвика огромно човешко страдание, но също така увеличи икономическите проблеми – високи нива на инфлация, стагнация в икономиката, намалена покупателна способност.

Кризите са глобални, взаимосвързани и отпечатъкът им във всички сфери е повече от осезателен - нашата организация, разбира се, не е изолирана от влиянието на глобалните външни фактори и като интегрална част от социалния и икономически живот на страната същностната ѝ работа беше сериозно повлияна. Въпреки тази глобална ситуация

Сдружение SOS Детски селища България продължава да е активен участник в обществените процеси в Република България чрез предлаганите социални услуги, застъпничество за правата на деца и семейства в риска, хуманитарни и образователни проекти в столицата и няколко големи области в страната. Общата политическа несигурност влияе негативно на социалното развитие на страната, а оттам и на дейностите и активностите на нашето Сдружение. Ние не спираме да търсим начини за противодействие на приливната вълна от негативни външни събития. Стремим се да отговорим по най-добрия начин на потребностите на уязвимите групи, за които работим и да сме последователни в принципите си, основани на грижа за потребителите и сътрудниците ни.

Развитието и постиженията на Сдружението за 2022 г. по пътя към следващите ни стратегически цели - устойчивост, растеж и максимална приложимост и качество на SOS социалните услуги, вече дава реална основа за растеж и разширяване на дейността, въздействието и подкрепата ни към общността.

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОБСТАНОВКА

Политическа ситуация

Изминалата 2022 г. се характеризира отново и с продължаващото нестабилно държавно управление под влияние на политическите и партийни борби, което неминуемо се отразява и на различните отрасли и направления на икономиката и обществения живот. Страната бе управлявана от служебни правителства и правителство на четири политически партии, които обаче не успяха да повлияят значимо на социалната ситуация в страната.

Социалните политики, приетият нов *Закон за социалните услуги* и създадените нормативни актове също забавиха своя ход. Дейността на новосъздадената *Агенция за качество на социалните услуги (АКСУ)* също оказва значително влияние върху работата на Сдружението.

Продължителната нестабилност на политическата ситуация създаде натиск сред населението, отрази се негативно на всички граждани на страната, оказва натиск и върху служителите и дейността на програмните ни звена.

Икономическа ситуация

Върху всички български граждани повлияха негативно високите цени на енергоносителите и последвалите ги цени на основни стоки и услуги. Макар че не бе допуснат дефицит на енергия, цените ѝ сериозно затрудниха всички в страната.

Ефектите от високите цени на електроенергията и високата инфлация (17% годишна инфлация) оказваха голямо влияние през цялата година.

През 2022 и в началото на 2023 г. МРЗ беше променена два пъти с по около 9%. Тези промени повлияха промяната на заплащането на работещите в социалните услуги и с въвеждането на съответната Наредба за минималните нива на основните заплати.

Социалните услуги на сдружението не бяха засегнати драстично от икономическите затруднения в България, защото българското правителство продължаваше да ги финансира в съответната степен.

Трудностите дойдоха главно от увеличените цени на енергията и от галопиращата инфлация, основно повлияла цените на потребителските стоки, чиито потребители са всички социални и стопански субекти. Това наложи Сдружението да направи сериозни

извънбюджетни разходи за увеличаване на социалните пакети за служителите и адаптиране на основните заплати съгласно Наредбата и промените на МРЗ.

През 2022 г. бяха предприети редица дейности и инициативи, с които дадохме своевременен и адекватен отговор на основните двигатели на кризата:

- галопиращата инфлация (17% годишна инфлация за 2022) и растящите цени на енергията и последвалите ги цени на основни стоки и услуги – успяхме да отговорим с бърза актуализация на възнагражденията на сътрудниците, допълнителни социални придобивки и други материални и нематериални форми на признание към служителите и екипите. С влизането в сила на Наредбата за минималното заплащане в социалните услуги и двукратната промяна на МРЗ през 2022 и в началото на 2023 г. с по около 9% Сдружението пое значителни извънбюджетни разходи, за да хармонизира заплатите на служителите си съгласно новите законови изисквания;
- продължителната рискова за здравето ситуация след КОВИД-пандемията – реализирахме програма за допълнително здравно осигуряване за служителите;
- бежанската криза - удовлетворихме по най-добрия начин нуждите на десетки украински деца и семейства чрез реализацията на проект, в който бе гъвкаво и ефективно включена част от наличния човешки ресурс;

Социална ситуация

Социалната сфера през 2022 година успя да се дистанцира в някаква степен от въздействието на пандемията КОВИД-19 и да направи първи опити за възстановяване на равнищата на активност отпреди мерките за преодоляване на пандемията.

Хуманитарната ситуация и войната в Украйна повлияха на значителния приток на бежанци и затрудненията на държавата ни да им окаже реална помощ за интеграция в обществото ни.

Социалната несигурност обаче се отрази твърде негативно на общностите в България и резултатите от това ще се отчитат и през 2023 година чрез трудните случаи в социалните ни услуги.

Реакцията на сдружението на бежанската криза и работата по подпомагането на украинските бежанци са пример за адекватни и навременни действия в посока интеграция на бежанците в българските общности.

Правна рамка

Няма да кажем нищо ново, ако повторим още веднъж констатацията, че правната рамка в социалната област продължава да е подвластна на *Закона за социалните услуги* и неговото изпълнение от правителството и общините. Приета бе *Наредбата за качеството на социалните услуги* и включените в нея стандарти за качество, които в някаква степен са крачка назад в развитието на грижата и превенцията за децата и семейства в риск. Закъснението в обявяването на резултатите от националното преброяване породило закъснение и в изработването на т. нар. *Карта на социалните услуги*, която по същество е карта на нуждите от социални услуги.

Сдружение SOS Детски селища България беше силно повлияно от развитието или по-скоро неразвитието на правната рамка на *Закона за социалните услуги*. Закъснението в разработването на *Картата на социалните услуги* и финансовите стандарти за услугите не позволяват в пълна степен да се реализират идеите за промени в качеството на предлаганите услуги. Липсата на редовно правителство и парламент, а оттам и на редовен

национален бюджет за 2023 година определено ще забави целия процес и социалните услуги и организациите в сектора ще останат заложици на политическата и институционална криза и продължават да очакват възможност да се възползват в пълна степен от заложените в Закона принципи.

Околна среда

По принцип пазарът започна да „форсира“ навлизането на Зелената енергия у нас, като постепенно се увеличава нейният дял. Друг двигател са цените на традиционно произведената енергия и замърсяването на околната среда.

Държавната политика също задвижва промяна в тази индустрия и ако до сега основните производители на енергия са били два - АЕЦ и ТЕЦ, то сега към мрежата се присъединяват множество малки производители - т.н. децентрализация. Това налага инвестиции и в обновяване електропреносната мрежа, за да се адаптира начинът, по който тя се балансира и управлява. Когато клиентите избират да купуват зелена енергия, те подкрепят и развитието на тази част от индустрията.

Необходимо е Сдружението да анализира начина на отопление на двете Детски селища – Трявна и Дрен, като състави план с технически и финансови показатели за преминаване от отопление с нафта към друг вид по-екологично и икономически изгодно. Необходимо е да се направи анализ и на енергийния разход и консуматори със съответните мерки за подобряване. Обучителният център дългосрочно планира насока на обучения и занимания с деца и техните родители с цел повишаване на екологичното съзнание на общността и на младите хора.

ДЕЙНОСТ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ „РАЗВИТИЕ НА ПРОГРАМИ“

През 2022 г. SOS Детски селища България продължи да надгражда ролята си на водещ доставчик на социални услуги и застъпник за правата на децата и семействата в риск. Чрез двете си Програми SOS Детско селище – София – Перник и Велико Търново – Габрово – Трявна Сдружението влияеше активно на процесите на превенция, деинституционализация и грижа в четири големи области на страната.

Няколко бяха основните акценти на дейността ни през 2022 г.:

- ✓ Новоразработената **социална услуга за подпомагане на младежи, напускащи алтернативна грижа Начало на самостоятелен живот** и стандартите за качество, които прилагаме, даде възможност над 200 младежи и девойки да получат възможност за плавен и успешен преход към самостоятелен живот.
- ✓ Активно и настоятелно работихме по **застъпническите цели на Сдружението – социалната услуга Начало на самостоятелен живот**, развитието на приемната грижа и внедряването на стандартите за качество в работата на социалните ни услуги.
- ✓ Започнахме разработване на **Програма за развитие и управление на качеството**, вкл. План-график за вътрешен мониторинг и индикатори за наблюдение и анализ на качеството на социалните услуги и дейности на сдружение SOS Детски селища България.
- ✓ Продължаваме настойчиво да **развиваме професионалния капацитет у сътрудниците** на организацията с помощта на Обучителния център и проектите с публично финансиране.

- ✓ Възстановихме работата на **SOS Детско селище Дрен** и създадохме **SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“** като инициирахме възможности за подобряване на взаимоотношенията с местната общност в с. Дрен и с Община Радомир.
- ✓ Усилено работим по подкрепа на **бежанците от войната в Украйна** чрез проект „SOS – HELP FOR CHILDREN IN WAR“, финансиран от SOS Children's Villages International. Целите му са свързани с подпомагане и настаняване на семействата – предимно майки и техните деца, в къщите на селището, финансова, административна и социална подкрепа и дейности по интеграция в българското общество.
- ✓ Активно си сътрудничим с колеги от организации-доставчици на социални услуги за деца и възрастни и детски правозащитни организации. Национална мрежа за децата, Коалиция „Детство 2025“, Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за качество на социалните ни услуги са само част **от партньорите ни в дейността по промяна на законодателството и политиките в областна на правата на детето и неговото семейство.**

През 2022 година Сдружение SOS Детски селища България с двете Програми „SOS Детско селище – Велико Търново – Габрово – Трявна“ и „SOS Детско селище София – Перник – Дрен“ продължава активно да работи чрез социалните си услуги и програмните звена вече в седем административни области на България – областите с административни центрове градовете София, Перник, Велико Търново, Габрово, като чрез проект „Пътеки към свободата“ затвърдихме своето присъствие в новите за нас области Русе, Стара Загора и Пловдив.

Социалните услуги за деца и младежи, извършвани от Сдружението през 2022 г. бяха организирани в пет основни групи, като три от тях са и делегирани от държавата социални дейности. Тези дейности се реализираха в активно партньорство с общините в тези области – Столична община, Община Перник, Община Брезник, Община Радомир, Община Велико Търново, Община Габрово, Община Трявна, Община Русе, Община Стара Загора, Община Пловдив, на чиято територия са социалните ни услуга и проекти:

- **Приемна грижа** – подкрепа за общностите на приемни семейства;
- **Резидентна грижа от семеен тип** – управление на SOS Семейни домове и Малки семейни домове (регистрирани като Центрове за настаняване от семеен тип – ЦНСТ);
- **Програми за подкрепа на семейството** – Консултативни центрове (регистрирани като Центрове за обществена подкрепа – ЦОП);
- **Подкрепа на младежи, напускащи алтернативна грижа** – програма „Начало на самостоятелен живот“.
- **Звено Майка и бебе** – услуга за подкрепа на браменни и млади майки в риск да се откажат от новородените си деца.

Като неправителствена организация всекидневно взаимодействаме с колегите от целия сектор, които работят в областта на социалните услуги, застъпничеството за правата на детето и семейството, организационното развитие.

И през 2023 година ще продължим да сме активни в областта на политиките и мерките за закрила на детето и неговото семейство, участието на децата и младежите при вземането на решения за техния живот, социалните услуги за деца и семейства.

Алтернативна грижа

Постигнения

Сдружението продължава активно да работи по развитието на социалните услуги в алтернативна грижа. Мрежите от SOS приемни семейства са активни в София, Перник, Брезник, Велико Търново, Габрово и Трявна. В края на 2022 в 58 SOS приемни семейства бяха настанени за отглеждане и възпитание 72 деца.

Динамиката сред децата в приемна грижа продължава да е значителна и тенденцията за намаляване престоя на дете в приемното семейство се запазва. SOS Център по приемна грижа София отчита през 2022 г. 25 деца, напуснали приемна грижа, от които 13 реинтегрирани и осиновени, а 1 вече е пълнолетен гражданин.

Налице е намаление на броя на приемните семейства и на настанените в тях деца, като причините са основно в развитието на държавния проект за приемна грижа „Приеми ме 2015“. Самото му наименование говори за неговия хоризонт на работа, но неспособността на българското правителство да развие приемната грижа като самостоятелна социална услуга, позволява 7 години след планирания период на действие на проекта дейностите да продължават с големи ограничения и с множество компромиси от страна на доставчиците на услугата и от приемните родители.

SOS Центърът по приемна грижа в София продължава да работи като част от Столичния Областен екип по приемна грижа. SOS Детски селища България управлява работата на областния екип в София в рамките на споразумение със Столична община и още две организации доставчици на услугата. В Перник и Брезник, както и във Велико Търново, Габрово и Трявна екипите ни по приемна грижа са част от SOS Консултативните ни центрове.

Екипите ни подкрепят методически приемните семейства чрез пряка работа с децата и родителите, групи за подкрепа, обучения на кандидати за приемни родители, надграждащи обучения. Работим и по финансовото и материално подпомагане на приемните семейства и настанените в тях деца.

SOS Семейните ни домове в София, Велико Търново и Габрово в края на 2022 година бяха дом за 30 деца и младежи, които нямат подкрепата на родните си семейства. През годината имаше сравнително малък брой настанявания в резидентните ни услуги, но в последното тримесечие процесът се оптимизира.

Продължава установената от близо шест години практика за настаняване на непълнолетни непридружени деца бежанци в SOS Семейните домове в София. В средата на 2022 г. имашме настанени 4 младежи бежанци.

Разработена от екипите и одобрена от Управителния съвет на Сдружението бе „Концепция за SOS Семейен дом“, която от средата на 2022 г. е основен методически документ за резидентните ни услуги. Променени бяха процедурите за работа на SOS Семейни домове и съобразно новите изисквания на „Наредбата за качеството на социалните услуги“.

Искаме да отбележим включването на децата и младежите от алтернативна грижа в застъпническите проекти на сдружението „Сигурна среда, успяващи деца“, „Заедно“, „Пътеки към свободата“, „Power4youth“.

Предизвикателства

Основните предизвикателства в алтернативна грижа през 2022 година бяха в известна степен наследени от пандемията КОВИД-19 – силно намаления брой на настанявания в резидентна и приемна грижа.

В приемната грижа това е съчетано с намаляването на приемните родители поради липсата на яснота за развитието на социалната услуга. В резидентната грижа намаляването на настаняванията бе плод на указанията на органите по закрила. В последните три месеца на 2022 година обаче процесът се нормализира и децата и младежите, имащи нужда от закрила, получиха възможност за живот в SOS Семейните домове в София, Габрово, Велико Търново.

Все по-трудно успяваме да попълваме и екипите на част от резидентните ни услуги, основно в София.

Едно от големите предизвикателства при работата с деца в резидента грижа е работата с деца с неприемливо поведение, ПАВ зависимости, работат с непридружени деца-бежанци. Тези области изискват сериозни мерки, изграждане на нужния капацитет на сътрудниците, друг вид услуга, различна от сегашната резидентна услуга.

Подкрепа на семейството

Постижения

В SOS Консултативни центрове в градовете София, Перник, Велико Търново, Габрово и Трявна сдружение SOS Детски селища България предлага консултативните услуги „Информирание и консултиране“, „Застъпничество и посредничество“, „Терапия и рехабилитация“, „Общностна работа“ и „Обучение за придобиване на умения“. През 2022 г. те са работили средномесечно с общо 228 деца и 232 родители.

Важно е да отбележим, че SOS Консултативните ни центрове са социалните услуги, които се променят много и ще продължат да се променят и през 2023 г., във връзка с изискванията на Закона за социалните услуги. Това беше мотивът ни да променим наименованието им от Център за обществена подкрепа на Консултативен център с разбирането, че то отговаря по-пълно на тяхната работа и на комплекса от дейности по чл. 15 на Закона за социалните услуги, които дават възможности за цялостно подпомагане на децата в риск и семействата им.

SOS Консултативните ни центрове в София, Велико Търново, Габрово и Трявна са финансирани като делегирани от държавата дейности от съответните общини. През годината всички колеги положиха усилия за увеличаване на капацитетите на услугите и финансирането им и в момента това са най-добре финансираните от общините социални услуги.

Все още SOS Консултативен център Перник остава без подкрепа на Община Перник. Това бе и една от причините да проведем външна оценка на неговото функциониране в края на 2022. Резултатите от нея бяха отлични и предприетите мерки за подобряване на услугата ще се развиват в 2023.

Важно е да отбележим, че променихме процедурите за работа в SOS Консултативните ни центрове в съответствие с „Наредбата за качеството на социалните услуги“ и съобразявайки се с новите стандарти за качество на услугите. Разработени бяха описания на петте лицензирани социални услуги. Актуализирани бяха длъжностните характеристики на работещите в центровете.

Водеща тенденция на работата в SOS Консултативните услуги е внедряването на нови методи за работа с деца и родители, иновативни дейности в отговор на нуждите на конкретните потребители и общността.

Картите „ОН“ са иновативна проективна техника и са универсален инструмент в работата на психолога в SOS Консултативен център „Вяра“ Габрово. Подходящи са за използване в широк спектър от ситуации и дейности от социалната дейност и терапия. Също така могат да се използват и в група или за работа със семейства. Подходящи за различни възрасти „ОН“ картите са интерактивни и чрез тях клиента сменя бариерите с консултанта, по индиректен начин спомагат за спонтанността и се стимулира креативността и процеса на комуникация. Чрез този инструмент се помага по грижовен начин потребителят да намери отговор на объркващи въпроси, помагат му да говори за трудни и болезнени неща, стимулират към активно търсене на решения и самопознание. Потребителят придобива нов опит и визия за ситуацията. При работа с деца комбинациите с карти „ОН“ развиват творчески потенциал, интуиция и креативност.

В SOS Консултативен център Велико Търново през отчетния период бе разработена идеята за иновативна дейност „Мобилен център за полова култура и възпитание“. Проведено беше анкетно проучване на нагласи. В резултат е разработено ръководство за работа с деца и родители към Мобилния център – „Пътеводител в света на половата култура и възпитание“. Наръчникът бе отпечатан, предстои неговата презентация пред заинтересовани страни в общността през февруари 2023.

SOS Консултативен център Трявна и неговите специалисти продължават да са изключително активни в работата си в изнесени кабинети на територията на кметство Плачковци. Логопедът и психологът от социалната услуга са в помощ на нуждаещите се деца и техните семейства. Активно се подкрепя приемната грижа на територията SOS Детско селище Трявна и общината. Украинските бежанци, живеещи в селището в Трявна също получават при нужда помощта на колегите от центъра.

Акцент в работата на SOS Консултативен център Перник е подкрепата на деца и семейства в общността, мобилната социална работа във високорискови общности - семейства в ситуация на социална изолация, самотни родители, млади непълнолетни майки, деца и семейства със затруднен достъп до социални услуги в общността от малки населени места – гр. Батановци, гр. Брезник и селата от двете общини Перник и Брезник. Работата на терен и мобилността позволява на социалните работници и психолозите да се доближат до хората, с които работят и те да ги припознаят и да им се доверят. Голяма част от консултациите на социалните работници се провеждат в дома на нашите потребители. От опита, който има екипът, знаем, че човек в най-голяма степен е себе си, когато е у дома си. В дома на нуждаещите се от помощ нашите специалисти най-пълно могат да се запознаят с тяхната среда, обкръжение, взаимоотношения, начин на живот и уменията, които имат. След като са очертани техните силни страни и възможности, опирайки се на тях може да започне същинската работа и помощ. Това позволява по-лесно и точно да бъдат открити ресурсите, с които разполага всяко семейство, за да може то само да достигне до дългосрочни решения.

SOS Консултативен център „Шанс“ София продължава да развива една добра практика с участието на партньори от образователната система - програма „Социална работилница“. През 2021 година са подкрепени 138 деца от седем първи класа на 148 ОУ „Професор доктор Любомир Милетич“ и 109 ОУ „Христо Смирненски“, гр. София по програма „Защитно поведение“. Проведени са по три занимания във всеки клас. През 2022 г. тази дейност продължава, като са подкрепени 133 деца от три първи и три трети класа на 148 ОУ „Професор доктор Любомир Милетич“, гр. София по програмата „Защитно поведение“.

Проведени са по осем занимания във всеки клас за периода март - април. За две години е обхванат целия начален курс на 148 ОУ.

Важна част от превантивната ни работа е и функциониращата в Габрово социална услуга SOS Звено „Майка и бебе“. Тя е с капацитет 6 места за двойки майка с бебе.

В ЗМБ работят социални работници, психолог и медицински персонал, които съпровождат майките с напътствия в грижите за техните бебета. Основните услуги, които предоставя Звеното са:

- ✓ осигуряване на подслон, осигуряване на материална подкрепа и храна за майката и детето в случаите, когато майката не получава доходи,
- ✓ съдействие за получаване на медицински услуги, грижа за здравето на майката и детето,
- ✓ съхраняване и насърчаване на връзката майка - дете, придобиване и развитие на умения за отглеждане на дете, повишаване на родителските умения, подкрепа за вземане на най-доброто решение за детето,
- ✓ развитие на социална компетентност, предотвратяване на социалната изолация на двойката майка – дете и подготовка за успешно социално интегриране, подкрепа за непълнолетни момичета, които са решили да родят детето си, без подкрепата на семейната им среда,
- ✓ подкрепа при придобиване на образователна степен на майката,
- ✓ психологическа подкрепа и консултиране с цел личностно развитие на майките,
- ✓ оценка на родителския капацитет на майката и подкрепа за изграждане и развитие на добри родителски умения, които подпомагат органите за закрила при вземане на решение за бъдещето на детето.

Социалната услуга е лицензирана според Закона за социални услуги и работи съгласно лиценз „Осигуряване на подслон“.

Предизвикателства

Общото предизвикателство особено за SOS Консултативните центрове, както и за всички социални услуги, идва от политическата нестабилност и липсата на редовно правителство в страната. Поради това се забавя разработването на Картата на социалните услуги и финансовите стандарти, а оттам и целият процес на планиране услугите в страната и по региони.

Подходът на АСП за декомпозиране на услугите и потребителите в SOS Консултативните центрове (*сегашните Центрове за обществена подкрепа*) съгласно дейности по чл. 15 на Закона за социалните услуги крие съществени рискове за предоставяната подкрепа на потребителите:

- Погрешно е разбирането, че капацитетът на услугата е равен на броя на потребителите и че всеки потребител получава по една дейност за подкрепа;
- Проблемно е фиксирането на определени дялове на дейностите по чл. 15, които в никакъв случай не отговарят на практиката и нуждите на потребителите.

Специфичните предизвикателства за Звено „Майка и бебе“ са свързани основно с липсата на капацитет у майките за справяне в житейски план, силното его у потребителките, което води до трудности в съжителството в услугата, колебанията в приоритетите на майките.

Младежка грижа и трудова заетост

Постижения

Вече над двадесет години Програма „Начало на самостоятелен живот“ продължава да бъде припозната от напускащите грижата младежи като основна форма на подкрепа в първите несигурни години на самостоятелен живот. Средномесечно през 2022 г. сме подпомагали в началните стъпки на самостоятелен живот 33 младежи и девойки, напуснали алтернативна грижа от социалните услуги на сдружението.

Чрез проект „Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“ през 2022 г. бяха подкрепени 44 младежи от областите с административен център градовете София - 18, Пловдив - 10, Велико Търново - 7, Габрово - 5, Стара Загора - 3 и Русе - 1. Работата по проекта ще продължи да се реализира и през първите четири месеца на 2023 г. след подписано споразумение за продължаване на срока на проекта с донора Фонд Активни граждани.

През 2022 г. затвърдихме подкрепата си към младежи, напускащи алтернативна грижа от седемте административни области в България – освен в традиционните за SOS София, Перник, Велико Търново и Габрово, активно работихме с младежи и девойки от Русе, Стара Загора и Пловдив. Това ни дава увереност, че ще можем да продължим успешно с подкрепата за тази целева група и след април 2023 г., когато приключва работата по проекта. За това ще ни помогне и разработения стандарт за подкрепа и описаната социална услуга „Подкрепа за самостоятелен и независим живот“.

Налице са определени трудности с осигуряването на заетост на всички напускащи грижата. В настоящата ситуация на липса на работна ръка вече не е проблем намирането на работно място, а задържането на него от страна на младежа или девойката, развитието им в професионален план.

Необходимо е да подчертаем, че при липсващо финансово подпомагане от страна на българското правителство, дейностите по Програма „Начало на самостоятелен живот“ ще продължат да се осъществяват на проектен принцип и с донорството на индивидуални и корпоративни спонсори от България.

Предизвикателства

Основното предизвикателство за „Начало на самостоятелен живот“ е взаимодействието с българското правителство и нежеланието му засега да признае тази подкрепа като единна социална услуга „Подкрепа за самостоятелен и независим живот“. Надяваме се, че продължаващите разговори ще ни насочат към намиране на съвместни възможности за финансиране на нефинансираните части от услугата – особено наемите за жилище и подкрепата за здраве.

Наблюдаваме и тенденция, която показва, че младежите, на които им предстои да напуснат социалните услуги, не притежават или не са развили в достатъчна степен необходимите им социални, образователни, комуникативни, битови и финансови умения за справяне в самостоятелния живот. Причините са най-вече късната възраст, на която се настаняват в грижа и недостатъчния период за работа с тях в услугата, психични травми, поведенчески разстройства. Засилва се търсенето и нуждата от терапевтична помощ.

SOS Детско селище Дрен, SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“

Постижения

През 2022 г. SOS Детско селище Дрен възстанови официалния си статут на програмно звено в Програма SOS Детско селище София – Перник – Дрен.

На територията на SOS Детско селище Дрен отново има функционираща детска градина - SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“. Откриването на „Дренчета“, заедно с участието на селището като ключов партньор на общината, читалището и местните НПО при организирането и провеждането на фестивали, изпълнението на проектна дейност, насочена към развитие на културния живот в селото, спомогна за изграждане и затвърждаване на положителна нагласа към програмното звено, както вътре в организацията, така и в общността.

В рамките само на 3 месеца след откриването на SOS Детски център „Дренчета“ до края на учебната 2021 - 2022 година броят на записаните деца се утрои, започна интензивното записване и за планираната Лятна академия. В нея бяха записани още 5 деца, с което капацитетът на първата занималня беше запълнен. Назначен беше втори учител и още един помощник-възпитател. За първия период на работа на Лятната академия от предлаганата услуга от Детския център са се възползвали общо 18 деца. Дневните занимания включваха много свободни игри и ежедневни занимания на външните площадки, творчески ателиета, работа в собствена зеленчукова градина, няколко екскурзии и различни тематични дни – „Игри с вода“, „Днес готвя аз“, „Спортът е здраве“ и много други. Особено впечатлително за децата беше тридневното гостуване на „Театър на сетивата“, в който те влязоха в роли и на публика, и на актьори.

През лятото децата се изяха и в две събития, организирани от местното читалище – Детски фолклорен фестивал „Слънце иде“, където децата се представиха с танц, и среща-беседа с детската писателка Хелиана Стоичкова, на която пред публиката децата пяха заедно с музикалния педагог. В края на лятото бе осъществено и първото празненство с деца от детския център пред колеги и голям брой родители, което беше вълнуващо и изпълнено с песни, танци и любими игри.

В началото на септември 2022 поради заявен интерес от страна на много семейства на бежанци от Украйна, беше подготвена и втора занималня. На 15.09.2022 с празничен ритуал посрещнахме малчуганите за първия учебен ден. До средата на м. октомври се записаха общо 21 деца, разделени в две групи.

В детското селище с помощта и финансиране от SOS Международната организация бяха стартирани дейности за подкрепа на уязвими украински бежански семейства, принудително изселени от Украйна поради военния конфликт. В рамките на проекта за подкрепа в бедствена ситуация „SOS – Помощ за деца по време на война“ през годината подкрепихме над 90 бежанци (основно майки с деца) да намерят сигурна и безопасна среда, докато се справят с промените в живота им. В процеса на предоставяне на комплексна подкрепа за украинските бежанци развихме добри отношения с държавни структури и НПО в общините Радомир, Перник, Дупница и се доказахме като надежден партньор в предоставянето на психо-социална подкрепа.

Важно е да споменем добрата практика на създаване в рамките на проекта работни места за самите украински бежанци – например назначаването за ръководител на проекта „SOS – Помощ за деца по време на война“ на украински гражданин с бесарабски корени, както и

на помощник-учител в детски център „Дренчета“ - жена от украинската общност с основна цел и задача преодоляване на езиковата бариера и по-лесна интеграция за децата.

Тяхната работа и присъствието им в тези дейности допринесе положително по отношение за преодоляване на комуникационната бариера при предоставянето на грижа за украинските семейства, добро решение за разбиране на културните различия между бенефициентите и екипа на селището в Дрен.

В рамките на всички дейности в SOS Детско селище Дрен бяхме също и домакини на множество културни събития свързани с развитие на изкуствата - грънчарство, изобразително изкуство, музика, танци, филми и много други.

Реновираните къщи и детски площадки, чистият въздух и прекрасното парково пространство пък привлякоха неколккратно, както колеги от другите програмни звена, така и външни на Сдружението професионалисти, които организираха и проведоха при нас лагери и други дейности за своите потребители.

Предизвикателства

Основно предизвикателство е локацията на SOS Детския център за ранно учене и развитие „Дренчета“ – намира се в покрайнините на село с намаляващ брой население в трудоспособна възраст и в близост до още няколко села от същия тип. Това е в същото време и голямо предимство, което е оценено от млади семейства, избрали да живеят в Дрен и близките села, повлияни от съвременната тенденция „Живее на село, работя в града“ и проявили голям интерес децата да играят и да учат в близост до чиста природна среда.

SOS Обучителен център

Постижения

SOS Обучителният център постигна поставените цели за 2022 г., като разви нови инициативи и разшири обхвата на дейността си. Общо участниците в обучения бяха 223, при планиран капацитет за 2022 от 200 участници.

Повишен е капацитетът на обучителния екип с нови програми за обучения. Обучението АМБИТ - подход, основан на ментализация и предназначен за екипи и услуги, които работят с клиенти, представящи множество и сложни проблеми, е ново за българската практика. Екипът обучители на сдружението е сред малкото специалисти, които са сертифицирани да предоставят този метод. Предоставя се възможност за провеждане на обучението в средата на работещите в социалните услуги за деца и семейства в риск в цялата страна. Екипът обучители на сдружението работи под супервизия предоставена от супервизор на Център Ана Фройд, Лондон.

Екипът от обучители на сдружението се разширява – вече включва общо 6 експерти, но все още има потенциал за увеличение. Работи се в посока увеличаване броя на обучителите и мотивиране на повече колеги да развият умения в тази област. Разширяват се целевите групи, към които Обучителният център насочва вниманието си и предложенията за обучения. Това са педагози и педагогически съветници, партньори от бизнеса, на които се предлага каталог от теми, които биха могли да привлекат вниманието на техните служители. Обучителният център предлага и методическа подкрепа при разработване на програмни документи на доставчици на социални услуги.

Екипите на сдружението получиха обучения, отговарящи на заявките им, а там където беше нужно бяха организирани и допълнителни към предварително планираните обучения.

Обучителната платформа trainings.sosbg.org предлага 4 обучителни курса, библиотека с ресурси за специалисти и е функционално пространство за интерактивни онлайн обучения.

Предизвикателства

Предизвикателство е да отговорим на потребностите на още една голяма група специалисти от поддържащо и надграждащо обучение - педагозите. Разполагаме със сериозен ресурс от разработени методически обучения и ръководства по теми, които са интересни за учителите и педагогическите съветници в училище. Предприети са стъпки за достигане до тази целева група чрез регистрация към Министерство на образованието и науката - проучени са условията за вписване на сдружението като обучителна организация в Регистъра на МОН и са предприети стъпки за постигане на изискванията през 2023 г., което ще позволи SOS Обучителният център да предоставя обучения за педагози.

Предизвикателство в работата на SOS Обучителния център е и привличането на по-голяма група служители на Сдружението като обучители. Причина за това е необходимостта да се подобрят условията за стимулиране на служителите, които могат и биха желали да са обучители.

Застъпничество

Постижения

Работата по застъпническите приоритети за 2022 г. бе особено активна от страна на колегите от Сдружението и почти толкова неактивна като отклик от страна на другите заинтересовани страни и партньори.

Най-много труд положихме от отношение на целта ни **„Застъпничество на създаването, финансирането и предоставянето на социалната услуга „Подкрепа за самостоятелен живот“ на младежи, напускащи алтернативна грижа“**. Организирахме и проведохме при огромен интерес конференция по темата, стартирахме публична кампания „Напиши писмо на министъра“, комуникирахме с множество заинтересовани страни и възможни партньори в прилагането на социалната услуга. Министерството на труда и социалната политика ни отговориха, че оценяват работата по услугата, но не смятат, че е необходимо тя да е самостоятелна и единна услуга, тъй като по принцип отделни части се съдържат в общите дейности по подпомагане на деца и семейства в риск. Агенцията за качеството на социалните услуги включиха „Програма Начало на самостоятелен живот“ в годишния си отчет като добра практика на подпомагане на напускащи алтернативна грижа. Ще продължим работата по този застъпнически приоритет и през 2023 с надеждата, че ще постигнем по-пълно покритие на нуждите на младежите и финансирането от страна на българското правителство.

Като резултат от работата ни по проект „Пътеки към свободата“ е, че сдружението взе решение да продължим да предлагаме социалната услуга в новите области Русе, Стара Загора и Пловдив и след края на проектното финансиране.

През 2022 бяхме планирали като основен приоритет за застъпничество **„Налагане на Приемната грижа като качествена социална услуга за алтернативна грижа за деца“**. За съжаление, за поредна година българското правителство реши да не работи по развитието на приемната грижа като самостоятелна социална услуга, а продължи формално действието на проект „Приеми ме 2015“. В него нямаше средства за

финансиране на обучения на приемните родители и екипите по приемна грижа и за супервизии, които се наложи ние като доставчик да осигуряваме. Плановете ни за работа по нормативната база се отложиха за 2023 година.

В нашите програмни звена работим и по двата възможни варианта на подпомагане на приемните семейства - от самостоятелен местен екип и от екипи по приемна грижа към консултативните ни центрове и това ни дава увереност, че ще можем успешно да участваме във формирането на нова нормативна база за приемната грижа през 2023.

Много усилия, които ще продължат и през следващите години, струваше на всички в организацията работата по следващия ни застъпнически приоритет – **„Намиране на мястото на нашите социални услуги в новата нормативна среда на Закона за социалните услуги – Наредба за качеството, Карта на социалните услуги.“** Всички наши социални услуги са признат участник в системата за закрила и активен партньор на местно ниво в дебата за прилагане на Закона за социалните услуги и подзаконовите актове. Колегите активно сътрудничат на общините по разработването на Картата на социалните услуги. Променени бяха и възнагражденията в услугите съгласно изискванията на новата нормативна база.

На национално ниво активно участвахме в работната група, която разработи Наредбата за качеството на социалните услуги и включените в нея стандарти за качество на услугите. Процесът беше много емоционален и не толкова кооперативен от страна на правителството. Като резултат част от стандартите са очевидна стъпка назад по отношение на постигнатото до момента и през 2023 г. това ще си проличи в пълна степен. Радваме се, че работната група прие нашето предложение резидентните услуги, които имат капацитет под нормативно определения 8 до 12, да не бъдат принуждавани да го променят в посока увеличаване, което противоречи на всички идеи за семейственост и качество на грижата в този вид социални услуги.

За съжаление забавянето в националното преброяване на населението доведе до забавяне на разработването на картата на социалните услуги и трансформацията на настоящите спрямо изискванията на ЗСУ.

Политическата нестабилност не позволява да се работи активно по финансовите стандарти и всичко това ще забави допълнително прилагането на закона и ще продължи да създава нестабилност на услугите и тревожност у екипите и клиентите.

За застъпническия приоритет **„Застъпничество за разработване и налагане на нова социална услуга за деца и младежи, с грижата за които не можем да се справим в алтернативна грижа“** разчитахме много на сътрудничеството на Столична община, но за съжаление въпреки първоначалните положителни отзиви, колегите от общината се отказаха от съвместното разработване и прилагане на подобна услуга. Екипът на Програмен отдел и Програма SOS Детско селище София – Перник – Дрен ще продължи със собствени средства и усилия работата през 2023 година.

През 2022 година пристигнаха на работно посещение, финансирано от Министерството на външните работи на Република България, представители на националното сдружение SOS Детски селища Азербайджан, както и на тяхното министерство на социалните грижи. Темата на срещата беше въвеждането на приемната грижа като социална услуга в Азербайджан. Бяха проведени срещи със Заместник-министър на Министерството на труда и социалната политика и екипа му, Директор Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ в Община Велико Търново, така и с представители на УНИЦЕФ и Национална асоциация за приемна грижа. Разбира се, опитът на Сдружение SOS Детски селища България също беше споделен в срещите, в които взеха участие приемни

родители, ръководителят на SOS Център по приемна грижа София, колеги от SOS Консултативен център Трявна и SOS Детско селище Трявна.

Предизвикателства

Предизвикателствата пред застъпническите дейности са основно в сътрудничеството с правителството и органите по закрила, без които не можем да осъществим идеите си за нови услуги и промяна на съществуващите или нормативната база. Политическата нестабилност в страната, влизането в сила с големи затруднения и закъснения на Закона за социалните услуги и съответстващата му подзаконова база, трансформацията на настоящите услуги, за да отговорят на изискванията на ЗСУ, правят държавните органи твърде ригидни към предложенията за иновации. Налага се, не без помощта на НПО-сектора, едно твърде общо мнение, че Закона за социалните услуги дава възможности да комбинират дейностите по чл. 15 и така да се посрещат всички нужди на обществото от социални услуги. От друга страна обаче финансирането все още е регламентирано само за съществуващите досега социални услуги. Така се оформя един порочен кръг, от който вероятно ще трябва да се излиза с прилагането на Картата на социалните услуги и новите финансови стандарти, но това също ще е процес, който ще отнеме много време, време, с което клиентите ни не разполагат.

SOS Детски селища България ще продължи да е активен участник в застъпничеството за нови социални услуги и за спазването на правата на децата и техните семейства.

Проекти с публично финансиране и финансова устойчивост на работата по програмите

Чрез проектната работа в рамките на проекти с публично финансиране по фондове на Европейски съюз и други донори от тази група е възможно разработването, развитието и внедряването на нови и иновативни социални услуги, нови методи, изграждане на знания на професионалистите и оказване на подкрепа, която не е предвидена в друго финансиране от държавата, или застъпнически дейности и дейности по повишаване на информираността на обществото.

Постижения

През 2022 приключи успешно изпълнението на един от значимите проекти на Сдружението – **„Сигурна среда, успяващи деца. Въвеждане на травма информирана грижа в различните форми на алтернативна грижа за деца“**. Проектът изпълни поставените си цели и достигна до над 150 професионалисти, които полагат грижи или работят с деца и младежи. В допълнение успешно беше реализиран онлайн курс, който ще продължи да бъде наличен за всеки желаещ да задълбочи своите познания, свързани с работата с деца, преживели травма, без да е необходимо те да са непременно хора, които са професионалисти, работещи с деца в грижа. Изготвени бяха препоръки към властите с конкретни стъпки, които могат да се предприемат с цел да се повиши капацитета на национално ниво на полагащите грижа за по-пълноценна работа с деца, преживели травма. Успешно премина и международното заключително събитие по проекта, участие в което взеха и двама младежи от България.

Другият голям проект с публично финансиране **„Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“** продължи и получи одобрение за поисканото четиримесечно удължаване до април 2023 г. В края на годината се състоя заключителна конференция, която отчете постигнатите резултати по проекта и достигнатите бенефициенти. На събитието се представи

разработения по проекта доклад за въвеждане на социалната услуга Подкрепа за самостоятелен живот. Конференцията беше посетена и от колеги от Норвегия и Северна Македония.

През 2022 г. завърши и изпълнението на проект **Power4Youth** с финансиране от програма Еразъм на ЕС. Двама младежи от Програма „Начало на самостоятелен живот“ имаха възможност да участват в тридневно посещение в Полша, където се запознаха с други млади хора, имащи опит в алтернативна грижа, както и да посетят социална услуга, близка до Наблюдавано жилище. В София бе организирана среща, на която професионалисти, работещи с младежи от алтернативна грижа от България, Полша и Северна Македония обмениха знания и идеи за подкрепата, която се оказва на излизащите от грижа. Заклучителен етап от проекта бе посещението в Прищина, което продължи три дни и беше първата физическа среща на всички младежи от проекта. Имаха възможност да научат каква подготовка е необходима за застъпническа дейност, как да планират и изпълняват своите задачи, как да работят в екип и да дават обратна връзка.

По проект **YouthCan!** бяха организирани и направени четири обучения в училища в София и Перник за ученици от 10-ти и 11-ти клас. Темата на обученията е свързана с развитие на умения за намиране на работа, добро представяне на интервю за работа, как да се направи личен SWOT анализ. В последните три месеца на годината младежи от SOS Семейни домове и SOS приемна грижа участваха в онлайн сесии с доброволци от фондация „Дари време“, свързани с формиране на основни познания по Word, Excel, Outlook, PowerPoint, както и написване на автобиография, разпределение на бюджет и запознаване с платформата LinkedIn.

Проект „**Заедно**“ стартира в началото на месец октомври 2022 г.. Целта на проекта е да повиши знанията и уменията на младите хора за взимане на решения, свързани с обществения живот в страната. Бяха организирани информационни срещи във Велико Търново, Габрово, Трявна, София и Перник, на които младежи и деца бяха запознати с това, какво представлява този проект и как те могат да се включат в него. Впоследствие беше организиран и първия Детски консултативен съвет, който се проведе в SOS Детското селище в Трявна. Участваха 13 деца, на които беше представена каква е целта на проекта, какво е това детско участие, какви са техните спомени от COVID-19 и затварянето на училища и преминаване в онлайн режим на учене.

В знак на съпричастност с бежанците от войната в Украйна разработихме и бе финансиран от чуждестранни донори чрез SOS международната организация проект „**SOS – HELP FOR CHILDREN IN WAR**“. В неговите рамки в края на 2022 г. имаме 90 възрастни и деца украински бежанци, с които активно работим по адаптирането им в българското общество, предоставяйки им възможности за живот в SOS селищата в Дрен, Трявна и апартамент в София, средства за издръжка и всички необходими им социални, здравни и административни услуги. Колегите от проекта и програмните звена се стараят да осигурят всички възможности за добър живот и развитие на децата и семействата им в България.

Предизвикателства

Основните предизвикателства в работата по проекти бяха променливата мотивация на младежите за завършване на професионалните и образователни курсове, трудно включване на младежи в международна мрежа Youthlinks, инфлацията, която оскъпи професионалните и образователни курсове.

Основно предизвикателство пред отдел Развитие на програми е изборът за участие в проекти, които международната организация ни предлага за партньорство. Въпреки голямото ни желание не винаги успяваме да се включим в предложените за разработване

идеи – стараем се проектите, по които работим да са свързани главно със социалните услуги на сдружението и застъпничеството на права на деца и семейства.

ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ НА ПРОГРАМИ SOS ДЕТСКО СЕЛИЩЕ

SOS ПРОГРАМА ДЕТСКО СЕЛИЩЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО – ГАБРОВО - ТРЯВНА

Изминалата 2022 г. се характеризира основно с нестабилно държавно управление, което неминуемо се отразява и на различните отрасли и направления на икономиката и обществения живот. Социалните политики, приетия нов Закон за социалните услуги и създадените нормативни актове също забавиха своя ход. Тепърва дейността на новосъздадената Агенция за качество на социалните услуги (АКСУ) ще влияе чувствително върху работата ни.

През годината обърнахме внимание на индивидуалните и екипни обучения, свързани със спецификата на всяка социална услуга. Това, на което ще акцентираме през следващата година ще са базовите обучения за работа по социален случай от входа до приключването му.

Всяка една от социалните услуги, с които предоставяме подкрепа, успя да постигне целите си за годината, като надградихме досегашния си опит с нови постижения, изведохме добри практики, преодолявайки трудности и професионални предизвикателства:

Постигнения

Консултативните центрове (КЦ /ЦОП) в Габрово, Велико Търново и Трявна през 2022 г. предоставиха:

Специализирани социални услуги:

- 205 потребители (105 деца, техните 96 родители и 4 кандидат–осиновители) във Велико Търново;
- 278 потребители (128 деца, техните 142 родители, 4 кандидат–осиновители и 4 кандидати за професионални приемни родители) в Габрово)
- В Трявна в отчетната си година КЦ (ЦОП) Трявна е работил средно месечно с 30% над капацитета си без промяна в щатния състав на услугата. Повечето от заложените в годишния план дейност и цели са извършени и постигнати. Постигнато е относително високо качество на услугата с активно и продуктивно взаимодействие с партньорите на Центъра. Услугата е утвърдена в местната общност. През 2022 г. са предоставени специализирани социални услуги за 140 потребители 82 деца и 58 полагащи за тях грижи (осиновители, приемни родители, близки и роднини);

Общодостъпни услуги:

- 148 потребители в Габрово;
- 404 потребители (общностна работа 216; СУ ОПУ – 173 (159 деца и 14 приемни родители) ИКОР – 15 потребители във Велико Търново;
- 105 потребители в Трявна – деца и възрастни.

Общо:

- Специализирани социални услуги за 623 потребители;
- Общодостъпни услуги за 657 потребители,

Което включва няколко хиляди индивидуални логопедични, психологични и психосоциални консултации с деца и родители.

Освен посочената статистика в Община Велико Търново – КЦ (ЦОП) стартира Мобилен социален център, с разработена идея за иновативни дейности за полова култура и възпитание. Разработено е ръководство за работа по текста от д-р Иванина Анчева „Пътеводител в света на половата култура и възпитание“.

В КЦ (ЦОП) Трявна бяха привлечени трима специалисти (двама логопеди и един психолог) за работа в град Плачковци, поради търсене на социалните услуги.

В град Габрово КЦ (ЦОП) организира лятна академия за деца, активно работи с недоброволни клиенти, чрез мобилни услуги.

За **Звено „Майка и бебе“ в Габрово 2022** беше напрегната по отношение на работата с неподготвени за майчинство клиенти, със затруднения за обучение в умения за грижа към бебета жени и бременни непълнолетни. Успешно се насърчаваше връзката майка – дете и с роднинския кръг. Изградени бяха доверителни отношения, успешно се удължи срока на социалните услуги, след партньорство с ДСП и ОЗД.

Много добри резултати бяха постигнати от Петя Димитрова в работата по **Проект „Пътеки към свободата“** и по **Програма „Начало на самостоятелен живот“**. Младежи и девойки от Велико Търново, Габрово, Трявна, Русе и Стара Загора бяха подкрепени за трудното начало на самостоятелността, след като дълго време са били обект на грижа в социална услуга. Опитът от проекта ще пренесем и в новата за Организацията ни социална услуга „Наблюдавано жилище“ във Велико Търново.

Семейните домове (СД / ЦНСТ) през по-голямата част от годината бяха с непълен капацитет. Това се дължи на общото намаляване в страната и особено в района на Програмата на деца в резидентна грижа и това е една от причините да предприемем успешно сливане на деца и възпитатели от МСД „Надежда“ в отговарящите на стандартите за качество Семейни домове „Охрид“ и „Ильо войвода“.

Особено внимание заслужава отличната работа на екипа в семеен дом „Чардафон“ в Габрово. Три от децата са със стипендии за отличен успех. Едно от децата вече е утвърден музикант, който под вещото ръководство на неговия музикален ръководител се яви на младежки фестивал „Музите“ в град Созопол и получи златен медал и диплом. Две от девойките участваха в проектите за практическо обучение в Португалия и Германия – „Еразъм +“. Атмосферата на живот и работа в семеен дом „Чардафон“ с право е наречена от колегите „Витрина на семейната грижа“ в Организацията.

Приемната грижа и през 2022 г. продължи да се реализира в България по проект „Приемни ме - 2015“. В Програмата успешно въведохме професионалното приемно семейство на Стефка и Атанас Атанасови, както и постигнахме след дълги преговори одобрение от страна на Комисията по приемна грижа в Габрово за колегите Светломира Пенчева и Павлина Йоцова като професионалисти в СУ „Заместваща грижа за деца“. Това позволи същите да работят в Детското селище и да се даде възможност за отпуск на приемните ни родители в селището.

Клубът на приемните родители във Велико Търново се утвърди като успешна форма за обучения по надграждане на знания и умения, споделяне на опит и подкрепа.

Предизвикателства

Първият ефект от новите законови изисквания по ЗСУ и подзаконовата рамка през изминалата година вече е факт. Съгласно чл.112 (2) от ЗСУ и Наредбата за качеството на социалните услуги, предприехме мерки. Не отговаряме напълно на изискванията на приетите стандарти за дейността на МСД „Чардафон“ и МСД „Надежда“. Затова чрез участието ни в Социалните съвети на двете общини обсъдихме проблема и във Велико Търново внесохме предложение за трансформиране на социалните услуги в общината, като целим създаване на нов комплекс от социални услуги, който дългосрочно включва от една страна закриване на МСД „Надежда“, а от друга страна – разкриване на нова социална услуга „Наблюдавано жилище“ с държавно делегиран бюджет за младежите, напускащи грижа. Това ще ни позволи да надградим постигнати цели по Проект „Пътеки към свободата“, който приключва през април 2023 г. При тази трансформация запазихме екипа, който се вля в СД „Ильо войвода“ и СД „Охрид“. С остатъка от компенсирания бюджет планираме увеличаване на капацитета на отлично работещия ни Консултативен център (ЦОП) във Велико Търново.

В Габрово ще търсим решение за МСД „Чардафон“ за капацитет и стандарти чрез преместване в нова сграда. Всички дейности по тази трансформация ще продължат и през 2023 г.

Добри практики

През годината **всяко структурно звено в Програмата** изведе добри практики, успя да преодолее редица предизвикателства. Постигнати бяха успехи. Номинирани от своите колеги за работни постижения бяха 20 сътрудници. Почетната награда „Колега на годината“ от Програмата спечелиха Боряна Йорданова от SOS Семейен дом „Чардафон“ и Мария Кьосева от КЦ (ЦОП) Велико Търново със своите професионални и човешки качества.

Дейности, водещи до стабилност

С постигнатите резултати структурните звена в Програмата заслужено са търсени и признати от Общините. Това ни дава увереност, че в конкурентната среда на социални услуги в страната ще бъдем отново предпочетени като доставчик и ще допринесем за устойчивостта във времето на „SOS Детски селища“ България.

SOS ПРОГРАМА SOS ДЕТСКО СЕЛИЩЕ СОФИЯ – ПЕРНИК - ДРЕН

Заложените цели в плана на програма София-Перник-Дрен бяха почти изцяло изпълнени през 2022 г. В началото годината откриването на SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ беше първата реална крачка към съживяване на дейностите в SOS Детско селище Дрен. Стартирането на нова услуга в организацията в условия на „съживяване“ на неработещо звено в последните 6 години беше в резултат на целенасочени усилия на екипа на Сдружението както вътре в организацията, така и с местните власти, партньори и местната общност. Поглеждайки към началото на 2022 г, когато започна подготовката за откриването, ако веднага след това отправим поглед към края на тази година, ще видим огромно количество свършена работа на всички нива – реновиране на базата, дизайн на нова услуга, популяризиране и привличане на семейства с деца, прокарване на иновативен подход в работата с местната общност.

Семейните домове в София през 2022 заработиха при пълен капацитет. Имахме успешни случаи по интеграция на младежи бежанци – напуснали услугата след успешна процедура по събиране с родното семейство. Всичките ни младежи очаквано и успешно завършиха учебната година, като преминаха в по-горни класове. Екипите и на двата семейни дома се

стабилизираха, като към края на годината съставът е попълнен. Серията от въвеждащи обучения, годишното тематично обучение, редовната супервизия, екипни срещи и менторството помогнаха за стабилизирането на силен и мотивиран екип, от който можем да очакваме по-големи постижения през следващите години.

През 2022 година SOS грижата беше изправена пред сериозни предизвикателства, свързани с профила на настанените деца и младежи – **в приемна и резидентна грижа**. Тази нарастваща тенденция за все по-сложни случаи, изискващи различни компетентности, режим на грижа, стандарти станаха повод да започнем застъпнически инициативи за развитие на специализирани услуги за алтернативна грижа.

Основното предизвикателство за социалната услуга **приемна грижа** през изминалата 2022 г. беше набирането на нови приемни семейства и приобщаването им към мрежата от приемни семейства на Сдружението. Оказа се изключително трудно набирането на семейства, които да се грижат за деца с увреждания. Също и набирането на такива, които да предоставят грижа при кризисно настаняване. Продължава тенденцията, че много от кандидат-приемните родители искат да станат такива само за да си осиновят дете.

Липсата на целенасочена държавна стратегия и политики за развитие на **приемната грижа**, като алтернатива на резидентната, ясно повлиява и тенденциите, които наблюдаваме. Отпадащите по естествени причини приемни семейства – главно в напреднала пенсионна възраст, не се заместват от нови такива. През последните години не е имало национална кампания за набиране на нови приемни семейства, а липсва и дългосрочна държавна стратегия за развитието на услугата. Това личи и от поредното автоматично продължаване на проект „Приеми ме 2015“, без визия за това, какво ще се случва след края на проекта в 2023 година. Същевременно обществените нагласи са негативни спрямо тази професия и като цяло тя не е атрактивна като заплащане и като престиж. Все по-малко са тези кандидати, които искат да предоставят приемна грижа, заради самата работа и заради това, просто да бъдеш в полза на деца, които към този момент имат нужда от подходяща семейна среда.

Голям прогрес постигнахме чрез обучението и внедряване в работата на екипите на Консултативен център Перник и Детски център „Дренчета“ програмата „Елементът Игра“ на Фондация за децата в риск по света. Прилагането на двата компонента на програмата – ранно детство и обучение за възрастни, цели холистичен подход към детското развитие, насърчава възстановяването и развитието на местните общности, подкрепя семействата да развиват силна и положителна връзка помежду си, създава професионални общности в подкрепа на ранното детско развитие. Едновременно с това беше реализирано активно участие в международната група на SOS за „**Ранно детско развитие**“.

Постигнения

През 2022 г., **SOS Детско селище Дрен** възвърна официалният си статут на програмно звено към Програма София-Перник-Дрен. Освен това утвърди един от основните принципи на SOS Детски селища – развитието на общностите, в които работим.

На територията на детското селище отново започна дейност детската градина – пилотно като **SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“** – една липсваща и много нужна услуга, от която в момента се възползват децата както от с. Дрен, така и от околните населени места. Откриването на „Дренчета“, заедно с участието на ДС Дрен като ключов партньор на общината, читалището и местните НПО при организирането и провеждането на фестивали, изпълнението на проектна дейност насочена към развитие на културния живот в селото отговори адекватно на демографските проблеми в общността и спомогна за промяна на негативната нагласа към програмното звено.

Бяхме домакини на **множество културни събития**, свързани с гърнчарство, изобразително изкуство, музика, танци, филми и много други. Реновираните учебна зала, творческа база, къщи и детски площадки, чистият въздух и прохладното парково пространство привлякоха както колеги от програмни звена, така и външни на Сдружението професионалисти, които организираха и проведоха при нас лагери и обучения за своите потребители. Успешно завършихме съвместния проект с местното сдружение „Дренарт“.

Със значителното съдействие и финансиране от SOS Международната организация успешно стартирахме и имплементиране дейности, насочени към **подкрепа на уязвими украински семейства**, принудително изселени, поради военния конфликт. Подкрепихме над 100 бежанци – основно майки с деца, да намерят сигурна и безопасна среда, докато се справят с промените в средата им. В процеса на предоставяне на комплексна подкрепа за украинските бежанци, развихме добри отношения с държавни структури и НПО в общините Радомир, Перник, Дупница и се доказахме като надежден партньор в предоставянето на психо-социална подкрепа.

Втора година **КЦ (ЦОП) Шанс** в София работи в насока повишаване на капацитета от 30 на 50 потребители. През 2022 г. успешно успяхме да приключим и процедурата по увеличение на капацитета на SOS Консултативен център Шанс. В края на месец октомври с Решение на Столичен общински съвет беше взето решение за повишаване на капацитета на 50 места със задна дата от 01.10.2022 г. В месеците октомври – декември екипът в състав от трима социални работници, двама психолози и един ръководител работи с над 50 потребителя. След влизане в сила на решението в рамките на два месеца беше наето, преградено и оборудвано помещение на територията на Район Красно село, съобразено с нормативните изисквания. Стартира наемането на трима нови специалисти – социален работник, психолог и логопед, спрямо предвиденото увеличение на щата.

През изминалата 2022 година успяхме да надградим дизайна на **Програма „Начало на самостоятелен живот“**, като стартирахме нов модул от работата с младежите. Организирахме обща младежка среща в “SOS Детско селище Дрен”, която бе под надслов „Предай нататък“. В нея взеха участие младежи от семейните домове в град София, младежи подкрепяни по Програмата към момента и такива, които вече са преминали през нея. Събитието имаше голям успех – даде платформа и възможност за споделяне на опит, обмяна на дори модели за реализация на пазара на труда, личностно израстване. Новият модул от програмата ще продължи да се реализира като успешен модел и през 2023 година, когато планираме да проведем две събития с фокус върху професионалното ориентиране и социални умения у младежи, напускащи грижа.

Предизвикателства

Едно от сериозните предизвикателства през изминалата година беше работата с бежанци. Екипът нямаше необходимата подготовка за работа с тази специфична рискова група. Работата ни беше подкрепена от дистанционни обучения от SOS Международната организация. Въпреки липсата на специфични знания и опит, екипът не само успя да осъществи цялостна програма по временна закрила на семействата с деца бежанци, но и да установи добри работни взаимоотношения с всички заинтересовани страни.

Голямо предизвикателство продължава да бъде и липсата на ясен и най-вече действащ механизъм при работа с деца употребяващи и злоупотребяващи с психоактивни вещества. В тази връзка са стартирали застъпнически инициативи на местно ниво – Столична община и партньорски НПО, с които целим проблемът да бъде осветлен и най-вече да се намери оптимално решение чрез създаване на високоефективни междусекторни услуги за тези деца в риск.

Основно предизвикателство в област Перник за поредна година остава работата с общинската администрация на град Перник. Ясно проличава липсата на атмосфера на сътрудничество между държавните и граждански структури. Въпреки че работата на консултативните ни услуги са високоефективни, подкрепят широк кръг рискови семейства, работят в тясно сътрудничество с представителите на структурите по закрила на детето в града и цялата община, ясно проличава нежеланието за изграждане на стабилно публично-частно партньорство.

Добри практики

През 2022 година възложихме на Ноу-Хау център за алтернативни грижи към Нов Български университет да направи външна оценка на услугите предлагани от SOS Консултативен център Перник. Външната оценка ни даде обективни данни за дейността му, както и ясни насоки за бъдещо развитие на услугите в гр. Перник и сателитните му общини.

Като добра практика от изминалата 2022 г. можем да отбележим и предоставянето на целодневна грижа за деца в предучилищна възраст от SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“, което бе от основополагаща значимост за трансформирането на отношенията между програмното звено и местната общност.

Във връзка със зачестилите случаи на родителски конфликти, родителско отчуждение и въвлечането на деца, двама от специалистите преминаха през обучение по Медиация и Семейна медиация и беше изработена „Програма за провеждане на Медиация“ в Центъра, за да отговорим на нуждите на семействата, с които работим.

Подкрепата на деца и семейства в общността чрез мобилна социална работа на SOS Консултативен център Перник във високорискови общности - семейства в ситуация на социална изолация, самотни родители, млади непълнолетни майки, деца и семейства със затруднен достъп до социални услуги в общността от малки населени места – гр. Батановци, гр. Брезник и селата от двете общини Перник и Брезник, се утвърждава като една от най-ефективните практики на Сдружението. Работата на терен и мобилността позволява на социалните работници и психолозите да се доближат до хората, с които работят и те да ги припознаят и да им се доверят. Голяма част от консултациите на социалните работници се провеждат в дома на нашите бенефициенти. От опита, който има екипът, знаем, че човек в най-голяма степен е себе си, когато е у дома си. В собствения им дом най-пълно можем да се запознаем с тяхната среда, обкръжение, взаимоотношения, начин на живот и уменията, които имат. След като сме очертали техните силни страни и възможности, се опираме на тях и започваме същинската си работа за подобряване на средата, здравето, живота на семейството. Това ни позволява по-лесно и точно да открием ресурсите, с които разполага всяко семейство, за да може то само да достигне до дългосрочни решения.

Екипът на програмата успя да установи добри партньорски и професионални взаимоотношения с представители на Превантивно-информационен център по проблемите на наркоманиите в София, като бяха проведени и серия от обучения и консултации.

Дейности, водещи до стабилност

През 2023 година ще работим усилено за затвърждаване на статута на SOS Детско селище Дрен като средище за обучения, повишаване на квалификацията и провеждане на тематични лагери и арт-терапевтични работилници за широк кръг от професионалисти работещи с рискови групи и деца от алтернативна грижа. Целта ни е селището да се превърне в свързващо звено между експертизата и практиката в услугите за алтернативна

грижа за деца и младежи в риск – Национален / Регионален център по приемна грижа. Паралелно с тази дейност ще вложим ресурс за развитие на дейностите ни в рамките на новорегистрираното ни Социално предприятие, което ще популяризира дейностите и привлече различни ресурси за осъществяването на нашите цели.

През следващата година активно ще търсим възможности за дългосрочно финансиране на услугите на SOS Консултативен център Перник през различни проекти към публични и частни фондове. През публични или частни фондове ще търсим и разширяване на дейностите на към нови целеви групи, чрез внедряване на програма за Ранно детско развитие и учене и Защитно поведение за младежи.

Провеждането на тимбилдинг и специфични обучения за екипите, повишават тяхната ефективност и професионализъм. През следващата година ще установим практика за обмяна на опит вътре между звената в програмата, като тази дейност има три основни цели: установяване на програмата като комплекс от взаимодопълващи се услуги; установяване на добри работни взаимоотношения между програмните звена; споделяне на професионална експертиза и интервизия по специфични случаи.

ДЕЙНОСТИ В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ „ФОНДОНАБИРАНЕ И КОМУНИКАЦИИ“

SOS Детски селища България получава подкрепа както от корпоративни партньори, така и от индивидуални дарители. Съотношението на приходи, получени от корпоративни партньори спрямо приходи, получени от индивидуални дарители, през 2022 г. е 51:49%. За сравнение през 2021 г. съотношението е било 53:47% в полза на приходите от корпоративни дарители. Тенденцията за повишаване кореспондира със средносрочния план на Организацията към края на 2022 приходите от индивидуални дарители да достигнат до 50% от общия местен приход.

ИНДИВИДУАЛНИ ДАРИТЕЛИ

Постижения

2022 година беше изключително успешна за отдел Фондонабиране Индивидуални Дарителства, въпреки изключителните трудности в икономическата обстановка и среда на галопираща инфлация в страната.

Приходите, генерирани от индивидуални дарители през 2022 година, възлизат на **1 851 387 лв.**, което представлява нарастване с 24% спрямо 2021 г. Набраната от индивидуални дарителства сума съставлява **49%** от общия местен приход на отдел Фондонабиране.

Броят на активните дарители с постоянни месечни дарения в края на 2022 г. е **6 675**, което е ръст от 8% спрямо същата група през 2021 г. (**6 182 активни дарители**). Броят на новопривлечените еднократни дарители вследствие на различни кампании е 299, а набраната сума от тях възлиза на **32 158 лв.**

През 2022 г. фокусът за привличане на нови индивидуални дарители с редовни месечни дарения бе върху канал „Фейс-ту-фейс“ (Ф2Ф), дигитални канали, телемаркетинг. Постоянна дейност бе и реактивацията на неактивни стари дарители.

Непрекъснато повишаващите се нива на инфлация ни принудиха да влезем в контакт с нашите постоянни дарители и да проведем кампании с молба за повишаване на месечните дарения. За наша най-голяма радост 58% от дарителите ни реагираха положително, което за сетен път доказва, че сме едно голямо семейство, което е единно в справянето с трудностите.

Канал „Фейс-ту-фейс“ (Ф2Ф) - привлечени 1 629 нови дарители

Привличането на дарители чрез канала Ф2Ф се извършва от вътрешен (In-House) екип, състоящ се от 6 души. Работата на екипа се осъществява основно на бизнес локации и търговски центрове, както и по улиците и парковете на град София. Търговските центрове (МОЛ-ове) и вериги супермаркети партньори на сдружението, предоставят възможност за по-дълъг престой на рекрутирите – до 2-3 седмици. Постоянния човекопоток на тези локации е предпоставка за привличане на много от посетителите като дарители.

Реактивация на неактивни предишни дарители – реактивирани 722 дарители с редовни месечни вноски

Продължихме подхода наложен през 2019 година за реактивация на ежедневна база, за разлика от предходни години, когато реактивация се е извършвала на кампаниен принцип.

Други Кампании:

През годината бяха провеждани различни кампании за фондонабиране като инфлуенсърски кампании, Великденска и Коледна кампания до топли и студени контакти чрез имейл и др.

През 2021 година започна изключително ползотворно партньорство с rebenefit.bg, платформата за администриране на социални придобивки на служителите, което продължава и до днес. По този начин служители на различни компании решиха да подкрепят каузите на Сдружението, като насочват социалните си придобивки или част от тях под формата на редовни месечни дарения.

През месец февруари започнахме кампания съвместно с Вайбър за увеличаване на последователите на сдружението. Към края на годината нашата общност достигна 55 000 последователи. Известна част от тях се превърнаха и в наши благодетели.

Предизвикателства

Във времена на политически и икономически кризи, усилията за достигане на наши съмишленици и приобщаването им към каузите на организацията изискват все повече ресурси, усилия и посвещение.

Но много съществено е, че нарастването на тревожността и безпокойството в обществото поставя тежък товар върху плещите на нашите най-малки приятели – децата.

Затова въпреки предизвикателствата, които ни съпътстват, мисията на екип Индивидуални дарителства е да продължаваме да осигуряваме средства за децата и младежите в наша грижа и за професионалистите, които са неотлъчно до тях.

КОРПОРАТИВНИ ПАРТНЬОРСТВА

Приходът от корпоративни партньорства през 2022 г. възлиза на **1 993 504 лв.** В сравнение с планираната за 2022 г. сума – 1 630 000 лв. се наблюдава изпълнение в размер на **122%**. Приходите от корпоративни партньорства през 2021 г. възлизат на 1 699 646 лв., т.е. отчита се **ръст от 293 858 лв. или 17%** в сравнение с предходната година.

По отношение на разходната част от бюджета за кампании и дейности по набиране на средства от корпоративни партньори през 2022 г. реално са изразходвани само 50% от заложените разходи.

2022 година може да бъде определена като сложна по отношение на корпоративното фондонабиране. Към последиците за бизнеса от Ковид-19 се прибавиха редица

усложнения в резултат на войната в Украйна, която в началото на 2022 година предизвика вълна от съпричастност и голяма част от фирмите побързаха да реагират, насочвайки CSR бюджетите си в подкрепа на бежанците от Украйна. Политическата обстановка в страната остана нестабилна - служебно правителство, избори, които не доведоха до сформирание на редовен кабинет. Инфлацията достигна невиджани в последните години размери, което ограничи желанието за подкрепа на социални каузи.

И през 2022 година, независимо от трудната за фондонабиране обстановка, успяхме да привлечем нови корпоративни партньори – Бенефит Системс България ООД, Ромстал България ЕООД, Тавекс ЕООД, Гууд Нейшън Фоундейшън, Български фонд за жените, СофтСърв България ЕООД, Максом Чиполино ЕООД, БИЦ Изот, Изида ООД, Аеста ЕООД, Зен Лабс ЕООД, АВА-М, Карол АД, Кофас Сървис България ЕООД, Кетен ООД, Адвокатска кантора Гугушев и партньори, Империя Хотел Пловдив, Катенейт България ООД, Стар Алианс ЕООД, Вьорваг Фарма, Дуситекс ООД, Артек - 92 ООД, Терис 2018 ЕООД, Гарант Консулт ООД, Алфа Бест ЕООД, Бизнес ден ЕООД, ВИП Кетъринг Сървис ООД, Глобал Арт Вижън 2011 ЕООД и др.

Голяма част от дългогодишните ни корпоративни партньори ни подкрепиха и през 2022 година – Уникредит Кънсьюър Файненсинг ЕАД, Кей Би Си Банк ЕАД, Агенция за събиране на вземания ЕАД, Прогрес Софтуер ЕАД, 2625 Кепитъл ЕООД, Българска Банка за развитие ЕАД, Бултермострой ЕООД, Янсен България, Фондация Бикоуз, Кортиер ЕООД, Ремикс Глобъл ЕАД, Инграм Майкро ГБС, Софийска вода АД, Грабо Медия АД, Виваком, Тива Плюс, Герада ООД, ЛОреал, Ръководство Въздушно движение, Коме ООД, ССАРМ, Дунапак Родина АД, Лавена АД.

Независимо от неблагоприятните обективни обстоятелства, част от нашите корпоративни партньори, които подкрепят от години SOS организацията, ни зарадваха с увеличени дарителски вноски – Банка ДСК, ОМВ България, Търговска верига Фантастико, Пепко България ЕООД, Билла България, Теси ООД, Елаците Мед АД, Вики Сървисис ЕООД, ЗК Уника АД, Спорт Депо, Тед Бед ООД, ДМ България, Борика АД, Софтуер Груп БГ АД и други.

Удовлетворени сме, че наши корпоративни партньори като Байерсдорф България, Старс Травъл ЕООД, Сенс хотел и други ни потърсиха отново след известно прекъсване и допълниха листа с дарители за 2022 година.

Разпределение по приходни сегменти

За поредна година най-успешният механизъм за набиране на средства в работата с корпоративни партньори бе **„Маркетинг с кауза“**, генерирал **906 477 лв.**, или **46%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране. Отбелязваме ръст с 18% в сравнение със сумата, генерирана през 2021 г., когато вследствие на пандемията сериозно пострадаха бизнесите, насочени към крайни клиенти и подходящи за кампании „Маркетинг с кауза“. Съживяването им през 2022 г. рефлектира върху увеличение на приходите с над 140 000 лв.

Даренията през банкоматите на Банка ДСК, част от механизма „Маркетинг с кауза“, през 2022 г. възлизат на 640 000 лв. Сумата бележи ръст от 6% в сравнение с предходната година, като резултатите се дължат на засилена и структурирана комуникация на партньорството между банковата институция и SOS организацията в полза на деца и младежи в риск. Имайки предвид нарастващата дигитализация на обществения живот, водим преговори с Банка ДСК за включване на опция за дарения през мобилното приложение DSK Smart.

Към механизма „Маркетинг с кауза“ спада и силната и резултатна кампания, проведена в магазините на Търговска верига „Фантастико“ в подкрепа на приемната грижа. Клиентите на „Фантастико“ имаха възможността да даряват по време на Великденска кампания за набиране на средства в полза на организацията при финализиране на покупката си. Събрани бяха почти 140 000 лв..

С традиционно добри резултати са кампаниите, провеждани ежегодно от Уникредит Кънсюмър Файненсинг, ДМ България, Изидо ООД, Ремикс Глобъл АД, Грабо Медия, Комерс ООД, Спорт Депо и др.

Механизмът „Маркетинг с кауза“ се определя като win-win-win – фирмата, която провежда кампанията, получава видимост и възможност за комуникиране на Корпоративната си социална отговорност, клиентът е удовлетворен, че подкрепя добра социална кауза, генерират се високи приходи, които правят възможно осъществяването на дейностите в полза на деца и младежи в риск в нашия случай. SOS Детски селища България ще проведе поредица кампании по механизма „Маркетинг с кауза“ и през 2023 г. Сегментът за пореден път е планиран с най-висок процент приходи.

На **504 934 лв.**, или **25%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране, възлизат даренията от корпоративни партньори, с които се работи по конкретни **CSR проекти**. Отново можем да отбележим, макар и малък ръст в сравнение с 2021 г. Със значими корпоративни дарения тук можем да посочим компании като: Пепко България ЕООД, Прогрес Софтуер ЕАД, Уникредит Кънсюмър Файненсинг ЕАД, Янсен България, Агенция за събиране на вземания ЕАД, 2625 Кепитъл ЕООД, Борица АД, Тед Бед ООД, Тива Плюс, ЗК Уника АД, Кортиер ЕООД, Бултермострой ЕООД, СофтСърв България ЕООД, Кей Би Си Банк България ЕАД, Българска банка за развитие ЕАД, Софтуер Груп БГ, Софийска вода, Л'Ореал България, Геотрейдинг АД, Дунапак Родина АД, Елаците Мед АД, Ремекс Груп, и др.

През 2022 г. за първи път разработихме дарителски пакети, обвързвайки ги с актуалната тема за Employer branding (Работодателска марка). Стремехът ни беше да достигнем не само до компанията като наш партньор, а да въвлечем и служителите ѝ в подкрепа на каузата SOS Детски селища. Първият корпоративен партньор, който избра „Премиум пакет“, бе фирма Тавекс ЕООД. Вярваме, че този нов подход в корпоративното фондонабиране ще привлече много нови наши сподвижници през 2023 г.

Третият приходен сегмент в областта на Корпоративно фондонабиране е **Директният мейлинг** до малки и средни предприятия, който през 2022 г. набра сумата от **162 217 лв. или 8%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране. И през 2022 г. директен мейлинг бе изпратен преди Великден, във връзка с 1 юни – Ден на детето, в началото на септември – преди старта на новата учебна година, и преди Коледа. Генерираният приход бележи известен спад в сравнение с 2021 г. и дава знак, че трябва да бъдат селектирани и добавени нови адреси към базата данни за 2023 г., за да се гарантира набирането на планирани местни приходи от този сегмент.

Предметните дарения през 2022 г. за пореден път отбелязаха значителен ръст – достигнаха **358 661 лв. или 18%** от общия приход от корпоративно фондонабиране. Нарастването на набрани предметни дарения се отчита още от началото на КОВИД пандемията през 2020 г. и тенденцията продължава. Значителното повишаване на обема предметни дарения през 2022 г. бе предизвикано и от съпричастността, която фирмите показаха към украинските бежанци, настанени в структурни звена на SOS организацията.

Тук е мястото да се отбележи и най-крупното предметно дарение, получавано до момента от корпоративен партньор – ваучери за гориво на стойност 100 000 евро от централата на

OMV в Австрия. Като значими можем да посочим и предметните дарения от БСХ Домакински уреди България ЕООД -20 130 лв., Ромстал България ЕООД – 10 745 лв., Бенефит Системс България, Максом Чиполино, Фондация Дари време и др. Генерално фирмите по-безпроблемно взимат решение за дарения на продукти и услуги, отколкото за предоставяне на парична подкрепа.

Последният приходен сегмент, донесъл **61 215 лв.** или **3%** от общите приходи, е продажбата на **коледни картички**. При планирани приходи в размер на 40 000 лв., наблюдаваме сериозен ръст от над 50% преизпълнение. За поредна година Ребранд Принт ООД отпечата за нас безвъзмездно нова колекция коледни картички. Двама дългогодишни наши корпоративни партньори - Теси ООД и Елаците Мед АД, направиха сериозни индивидуални поръчки от над 6 000 лв. всяка.

Успяхме да продадем над 90% от наличните печатни коледни картички, като същевременно отчитаме трайна тенденция към нарастване на търсенето на електронни коледни картички. Основен в предлагането ни е индивидуалният подход към всеки клиент и резултатите го доказват.

През 2022 г. за първи път предложихме нови артикули в електронния ни магазин – чаши и тениски с кауза. Сред първите ни клиенти са фирми като Бултермострой ЕООД, Лаборатоар Инотек, ССАРМ, Шоп сектор ЕООД, Кофас Сървис България ЕООД и др.

В заключение може да се каже, че през 2022 г. малкият, но силен и сплотен екип на Отдел Корпоративни партньорства заложи не само на традиционни механизми за набиране на средства, но и внесе много нови елементи, които обогатиха портфолиото ни. В състояние сме да откликнем на очакванията на голям брой корпоративни партньори – и настоящи, и потенциални. За добрите ни настоящи партньори всяка година провеждаме събитието „Едно семейство“, за да изкажем своята признателност и да връчим награди за щедри и значими дарения, които гарантират устойчивостта на дейностите ни в полза на деца и младежи, лишени от родителски грижи или в риск да загубят подкрепата на своите родители. Седмото събитие за връчване на годишните награди е планирано за месец март 2023 г. То ще бъде последвано от Бизнес закуска през април и втора през октомври 2023 г., като чрез този формат разчитаме на привлечем много нови партньори, приятели и поддръжници на каузата SOS Детски селища.

Постижения

2022 г. бе много успешна за Отдел Корпоративно фондонабиране. С набрани приходи в размер на 1 993 504 лв. отбелязваме 17% ръст в сравнение с предходната 2021 г..

И през 2022 г. най-щедър и значим корпоративен партньор на SOS Детски селища България бе Банка ДСК. Още в началото на годината бе изработен съвместен комуникационен план, съобразно който всеки месец се реализираха инициативи, анонсирани към клиентите на ДСК и приятелите и дарителите на SOS организацията чрез Интернет сайтовете и социалните мрежи. Като резултат приходите от банкомати нараснаха с почти 8% в сравнение с 2021 г., достигайки 640 000 лв. Като добавим и ежегодното корпоративно дарение на банката, възлизащо на 36 000 лв. и насочено към две SOS приемни семейства от Трявна и Перник, общата сума, генерирана от и чрез Банка ДСК възлиза на 35% от общите приходи от Корпоративно фондонабиране.

През 2022 г. се фокусирахме върху прилагане на разработената в края на 2021 г. „Програма за лоялност – корпоративни партньори“, част от която бе и шестото традиционно събитие „Едно семейство“, в рамките на което награждаваме най-значимите корпоративни партньори на организацията. Не само успяхме да запазим партньорствата с компании, с които работим от години, но и с част от тях обогатихме съвместните си дейности, в резултат

на което се повишиха и дарителските им вноски. Броят фирми, отпаднали от списъка на корпоративните дарители през 2022 г., бе пренебрежимо малък, а добрата новина бе, че наши корпоративни партньори, прекъснали дарителската си дейност през годините на КОВИД-19, възобновиха даренията си през 2022г.

Привличането на нови корпоративни партньори винаги е било сред основните цели през годините. Успяхме да привлечем редица нови партньори – както с парични, така и с предметни дарения. През м. октомври 2022 г. проведохме Бизнес закуска, чиято основна цел беше запознаването на потенциални партньори с дейността на организацията и с начините да си партнираме. Постарахме се да открием пресечната точка на нашите взаимоотношения, която предполага висока степен на удовлетвореност и у двете страни. Форматът се доказва като успешен, поради което е заложен и в плановите ни за 2023 г.

2022 г. бе новаторска за нас и по отношение на предложения към корпоративните партньори. Обогатихме палитрата на „продуктите“, които предлагаме, с корпоративни пакети Employer branding / Работодателска марка, целящи запознаване на служителите на нашите корпоративни партньори с дейността на SOS Детски селища България и привличането им за последователи на каузата, избрана от техните работодатели. За първи път предложихме и продукти с кауза под мотото „Облечени в грижа, с чаша топлина“ – брендиращи чаши и тениски, като в края на 2022 г. постъпиха и първите приходи от реализацията им.

Предизвикателства

Независимо от много добрите резултати, постигнати през 2022 г. и отразени по-горе, трябва да имаме предвид, че обективните пречки пред нашата работа не са преодолени – продължава войната в Украйна, продължава политическата нестабилност в страната, инфлацията не може да бъде овладяна лесно. В подобни трудни години ще трябва да засилим работата си по отношение прилагането на „Програма за лоялност“. Инфлацията увеличи разходите за осъществяване на нашата дейност, така че, ясно посочвайки нуждите на децата и младежите, за които се грижим, ще се стараем да надграждаме съществуващите партньорства, убеждавайки дарителите да инвестират по-големи суми за по-добро настояще и бъдеще на бенефициентите ни.

Продължава тенденцията по-голяма част от новите партньори, които успяваме да привлечем, да даряват малки суми. Заложените приходи за 2023 г. обаче са значителни и това ни поставя пред предизвикателството да търсим варианти за достигане до по-голям брой потенциални дарители. Освен посочения по-горе формат „Бизнес закуска“, планираме търсене на посредничеството на рекламни и ПР агенции за достъп до клиентите им, ще засилим участието си във форуми, които ни дават възможност за лични контакти с представители на различни бизнеси.

Обичайно последните три месеца от годината са най-силни по отношение на корпоративно фондонабиране. Търсейки регулярност и устойчивост, през 2023 г. ще се опитаме да привлечем малки и средни предприятия, които са готови да ни подкрепят с малки вноски, но на ежемесечна база. Разчитаме да получим съдействие от страна на професионални асоциации за достъп до членовете им и предлагане на този специфичен вид партньорство, успешно доказал се в индивидуалното фондонабиране.

Дигитализацията на обществения живот е факт. Приходите, които постъпват през банкоматите на Банка ДСК, се повишиха през 2022 г. в сравнение с предходната година, но това не отменя усилията ни да договорим включване на опция за дарение през мобилното приложение на Банка ДСК - DSK Smart. Разчитаме на подкрепа от страна на най-значимия си корпоративен партньор.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КОМУНИКАЦИЯ

2022 г. беше годината, в рамките на която не само уверено продължихме да вървим по пътя на финансовата си независимост, но и прокарахме още пътеки - в нови областни градове, в които досега не бяхме работили (Русе, Стара Загора, Пловдив). Проведохме и кампания, с която искахме да въведем нова социална услуга именно в полза на младите хора и старта на техния независим, самостоятелен живот. Лице на кампанията стана Гери Турийска, която чрез писмата на успешно реализирали се младежи, подкрепени от SOS Детски селища чрез финансираната от дарители програма „Начало на самостоятелен живот“, апелираше към гражданите **ДА НАПИШАТ ПИСМО ДО МИНИСТЪРА** с молба за въвеждане на подобна социална услуга в подкрепа на всички младежи, напускащи алтернативна грижа. Новата услуга беше официално представена в рамките на конференцията към проект „Пътеки към свободата“.

През 2022 г. продължихме и с политиката на малките стъпки по отношение на SOS Детско селище Дрен – в резултат на което вече имаме пълноценно функциониращ SOS Детски център „Дренчета“.

В рамките на 2022 г. в комуникационната програма на Сдружението намериха и всички услуги, които организацията предоставя, проектите, които изпълняваме и партньорствата, които създаваме. Разбира се, всичко това беше съобразено със самостоятелното финансиране на организацията, конфликтът в Украйна и произтичащата икономическа несигурност.

Комуникацията ни и с външните, и вътрешните публики беше адекватна, прозрачна и продиктувана от горе-споменатите фактори. Нещо повече – още в началото на годината организацията успя да внуши доверие и да спечели нови приятели и съмишленици, привличайки на своя страна Силвия Лулчева – за откриването на детския център, както и Гери Турийска за лице на кампанията с писмото до министъра.

Широката общественост и професионалните групи, работещи в социалната сфера, бяха информирани през цялата година за събития, кампании и проекти чрез поредица комуникационни активности – основно онлайн.

Комуникация, свързана с цялостния имидж на организацията, както и с услугите, които предоставя и набирането на средства

Откриване на SOS Детски център „Дренчета“

На 7 март 2022 г. беше открит SOS Детски център „Дренчета“ в Детското селище Дрен. SOS Центърът отвори вратите си за деца на възраст от 2 години до постъпване в първи клас. Водещ на церемонията по откриването беше Силвия Лулчева, посланик на добра воля на SOS Детски селища България, а сред гостите бяха Веселин Комитов, Председател на УС на Сдружението, г-н Пламен Рударски, кмет на село Дрен, представители на „Дрен Арт“, местните медии, както и множество родители с децата си. В рамките на самото откриване се проведе и първата арт-работилница, организирана от Велика Прахова, художник, родител и двигател на проекта „От любов към изкуството“. Откриването беше отразено от местните медии – телевизия, радио и интернет. Специално за него изработихме телевизионен и радио спот с гласа на Силвия Лулчева.

Годишните награди „Едно семейство“

На 19 май в галерия „nOva art“ се състоя официалната церемония по връчването на годишните награди за корпоративни партньори на Сдружение SOS Детски селища България.

Старт на шестото поредно събитие за отличаване на най-дългогодишните и значими партньори на организацията даде артистичният Мариян (от Малък семеен дом „Чардафон“, Габрово), който изпълни две пиеси за класическа китара: „Любовен романс“ от Висенте Гомес и „Вечери във Венеция“ от Ф. Минисети. Сред гостите бяха наши корпоративни и медийни партньори, както и SOS приемното семейство на Ирена и Стефан Василкови от Перник, SOS приемните семейства на Мария и на Катя от София и Виктория, отраснала в SOS грижа, която днес е абитуриент. Водещ на събитието беше неповторимият радио водещ от FM + Калин Кирилов.

Наградените бяха в няколко категории – две специални награди, значими изгряващи корпоративни партньори, значими дългогодишни корпоративни партньори и не на последно място значими медийни партньори за 2021.

Интегрирана кампания за привличане на приемни семейства в София и SOS Детско селище Трявна

SOS Детски селища България стартира кампания за привличане на приемни родители в София и SOS Детско селище Трявна. Кампанията започна на 1 април и продължи до 30 април 2022 г. Кампанията беше комуникирана чрез телевизионен и радио спот. Договорени бяха и медийни партньорства, в рамките на които направихме интервюта, както с приемни родители, така и с експерти от организацията. Кампанията се възползва и от комуникационните канали на Mapower, които директно „набираха“ кандидати за приемни родители в наша подкрепа. В техните канали пуснахме интервюта с приемни родители и наш ръководител на отдела по приемна грижа в София.

Интегрирана кампания „Пощенска кутия за бъдеще“ за въвеждане на нова социална услуга в подкрепа на младежите

Сдружение SOS Детски селища България стартира кампания „ПОЩЕНСКА КУТИЯ ЗА БЪДЕЩЕ“, с която да допринесе за успешното социално включване на младежите, напускащи грижа в България. Лице на кампанията беше Гери Турийска, която чрез писмата на успешно реализирани се младежи, подкрепени от SOS Детски селища чрез финансираната от дарители програма „Начало на самостоятелен живот“, апелира към гражданите ДА НАПИШАТ ПИСМО ДО МИНИСТЪРА с молба за въвеждане на подобна социална услуга в подкрепа на всички младежи, напускащи алтернативна грижа. Новата услуга беше официално представена в рамките на конференцията „Пътеки към свободата“, състояла се на 20 октомври. Кампанията стартира на 26 октомври и продължи до 25 ноември 2022 г. За целите на кампанията беше разработена специална лендинг страница, от която можеше да се изпраща писмо до г-н Министъра.

Кампанията беше интегрирана и разчиташе на микс от канали – телевизия, радио, онлайн и преса. Тя получи голяма медийна подкрепа от страна на: Bulgaria On Air, БНТ, FM+, Z Rock и БНР.

Широко отразени предимно сред професионалните среди, бяха проектите, по които работи отдел „Развитие програми“ в Сдружението:

Проект „Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“

2022 г. е третата поредна година, в рамките на която изпълняваме проекта „Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“. Проектът се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Целта на проекта е да овласти 210 младежа, които напускат различни форми на алтернативна грижа, успешно да започнат

самостоятелен живот чрез предоставяне на иновативна нова услуга – „Подкрепа за самостоятелен живот“.

Освен микса от нашите комуникационни канали (сайт, бюлетин и социални мрежи) и традиционните национални медии (радио, телевизия и преса), за разгласяването на проекта „Пътеки към свободата“ използвахме и множество регионални медии в Русе, Стара Загора и Пловдив, за да достигнем до повече хора.

През 2022 г. към всичко това добавихме и използването на комуникационните канали на наши партньори. Например Банка ДСК. Служители на банката организираха онлайн уроци за младежи, които подкрепяме – в това число и младежи, които подкрепяме в рамките на проекта „Пътеки към свободата“. Това ни даде възможност да запознаем с проекта както служителите на Банка ДСК, така и техните клиенти. Новината бе отразена на сайта на банката, в социалните им мрежи, както и във вътрешния им бюлетин. Разбира се, отразяване получи и в нашите канали.

Освен в комуникационните канали на ДСК, влязохме и в тези на Национална Мрежа за Децата. Новина за последното повикване на младежите беше качена на сайта им, както и включена в месечния им бюлетин

И тази година за отразяването на проекта разчитахме както на собствените си канали, така и на националните медии (БНТ, Bulgaria On Air, Радио София, Програма Христо Ботев и Програма Хоризонт на БНР, Дарик Радио), а също и на регионалните медии в Русе, Стара Загора и Пловдив.

Подкрепата, от която младите хора се възползват, се осъществява чрез индивидуализирани пакет подкрепящи дейности и услуги. За да илюстрираме именно това, създадохме поредица от публикации за младежи, получили подкрепа през проекта.

Направихме и репортаж по БНТ за „България в 60 минути“ със Сияна – едно от децата, които подкрепихме, чрез проекта

Заклучителна конференция „Пътеки към свободата: Начало на самостоятелен живот“

На 20 октомври, 2022 г. в Гранд хотел Милениум се проведе заключителната конференция по проект „Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“. Целта на конференцията беше да представи постигнатите резултати, като специален фокус беше поставен върху разработената по проекта нова социална услуга за подкрепа на младежи и стандартите за нейното качество.

Конференцията бе открита от г-жа Валерия Георгиева, Национален изпълнителен директор на сдружение SOS Детски селища България. Приветствени слова поднесоха г-н Веселин Комитов, Председател на Управителния съвет на сдружението и г-жа Ивайла Касрова, Зам. председател на ДАЗД. Мариян Дянков, Директор „Развитие Програми“ в SOS Детски селища България направи обзор на проекта, който се реализира в периода 2020-2022 г. в градовете София, Перник, Пловдив, Стара Загора, Русе, Габрово и Велико Търново. По време на конференцията имахме и възможността да чуем мнението и посланията на младите хора, живели в алтернативна грижа, както и техния опит при започване на самостоятелен живот. Отделна сесия беше отделена и на проблемите и предизвикателствата от гледната точка на подкрепящите специалисти.

В конференцията взеха участие над 100 души от цялата страна, включително младежи, напуснали грижа, държавни институции, общини, доставчици на социални услуги, приемни родители и експерти.

Проект „Сигурна среда за успяващи деца“

През 2022 г. продължихме и с изпълнението на проекта „Сигурна среда, успяващи деца: Въвеждане в различните форми на алтернативна грижа на практики за работа с деца, съобразени с преживяна травма“. Целта на проекта е да представи и въведе подход за грижа в услугите за деца, съобразен с преживяната травма, така че децата и младите хора да бъдат по-добре подкрепени и да се увеличат възможностите за реализиране на техния потенциал.

Проектът бе комуникиран както към широката общественост, така и към професионалистите – с фокус върху SOS Обучителния ни център, който провежда по-голяма част от обученията. Проектът беше отразен от БНР, НМД, NGO.BG и др.

Регулярно бяха отразявани и проектите: POWER4YOUTH, YOUTH CAN, IT4SOS.

Стратегическите комуникационни цели на организацията бяха свързани както с популяризиране на програмната дейност и утвърждаване на добрия имидж на Сдружението, така и с подкрепа на активностите по набиране на средства с цел затвърждаване на финансова самостоятелност.

ДЕЙНОСТИ В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ

Кризите през последните две – три години са глобални, взаимосвързани и отпечатъкът им в сферата Човешки ресурси е повече от осезателен - промениха се основни характеристики на пазара на труда, ЧР стандартите на работа, базисни принципи при наемане и задържане на персонал и т.н.

Нашата организация, разбира се, не е изолирана от влиянието на глобалните външни фактори и като интегрална част от социалния и икономически живот на страната същностната ѝ работа в сферата Човешки ресурси бе засегната.

Но ние не спираме да търсим начини за противодействие на приливната вълна от негативни външни събития. Стремим се да отговорим по най-добрия начин на потребностите на уязвимите групи, за които работим и да сме последователни в ЧР принципите си, основани на грижа за сътрудниците.

През 2022 г. бяха предприети редица дейности и инициативи, с които дадохме своевременен и адекватен отговор на:

- бежанската криза - удовлетворихме по най-добрия начин нуждите на десетки украински деца и семейства чрез реализацията на проект, в който бе гъвкаво и ефективно включена част от наличния човешки ресурс;
- галопиращата инфлация - бърза актуализация на възнагражденията на сътрудниците, допълнителни социални придобивки и други материални и нематериални форми на признание към служителите и екипите;
- продължителната рискова за здравето ситуация след КОВИД-пандемията - програма за допълнително здравно осигуряване за служителите;

През м. април ръководството реагира своевременно на *Наредбата за стандартите за заплащане на труда на служители, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, финансирани от държавния бюджет* и беше една от първите социални

организации, които актуализираха заплатите на своите сътрудници. По този начин трудовите възнаграждения на служителите, работещи в социалната сфера, бяха чувствително увеличени и това в определена степен подобри условията на труд и противодейства на отлива от професията. Като допълнение и отговор на галопиращата инфлация в страната, пакетът социални придобивки за всички служители бе подобрен с допълнително здравно осигуряване и петкратно увеличение на ваучерите за храна.

Екипът на Сдружението отдаде пълната си енергия, воля и професионализъм за постигането на всички планирани и извънредни дейности през 2022 година, а колегите от екип Фондонабиране разгърнаха потенциала си до предела на възможното, за да осигурят по-значимата част от нужната финансова база.

Организационна структура и състав

Динамика и трансформации

През 2022 г. Сдружението продължи да работи и да предлага услугите си в рамките на двете Програми **SOS Детско селище**, които работят чрез своите 15 структурни единици и осъществяват застъпническа дейност и 5 вида социални услуги - Приемна грижа, Център за настаняване от семеен тип, Център за обществена подкрепа, Звено Майка и бебе, Програма Начало на самостоятелен живот.

Годината бе наситена със събития, които наложиха стартиране на нови дейности, както и укрепване и развитие на съществуващите. Организационната структура, следвайки логиката на основните работни процеси, е фактор, от чиято гъвкавост и адекватност зависят ефективността и успешният резултат.

Ето защо, сериозна работа и внимание бе отделено за създаване на оптимална структура, отговаряща на динамиката на социалните потребности на общността. Предприети бяха действия за реструктуриране, създаване на нови структури и под-структури.

- a. В отговор на бежанската криза след началото на военния конфликт в Украйна с подкрепата на Международната организация Сдружението ни незабавно реагира и стартира хуманитарен проект, чрез който подкрепи десетки украински семейства в нужда и техните деца. За целта бяха използвани наличните териториални структури и сграден фонд. От гледна точка на човешки ресурс въпросът имаше следните аспекти:
 - o Допълнителни отговорности и натоварване за наличния състав (социални работници, администрация, техническа поддръжка, ръководен състав) на Сдружението, който благодарение на силната мотивация и ангажираност към каузата обезпечи успешния старт на проекта.
 - o Създадена бе нова структура към Сдружението и бе ангажиран допълнителен персонал за нуждите на проекта (в началото - ръководител проект, социален работник, а в последствие и помощник-възпитател)
- b. През първата половина на 2022 г. успешно приключи пилотната част на проекта SOS Детско селище Дрен, с което то се утвърди като една активна и „жива“ единица в организационната ни структура.

През м. юни бе назначен Ръководител на SOS Детско селище Дрен, който активно и целенасочено работи за превръщането му в социално значим и полезен за местната общност център, подкрепящ нейните най-уязвими и чувствителни елементи. Осъществена бе реорганизация в ангажиментите на техническия екип и промяна в длъжностните им характеристики с цел оптимизиране на дейностите.

- с. В началото на 2022 г. SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ стартира успешно дейността си.

Екипът на центъра в течение на годината бе попълнен постепенно и съобразно нуждите и към момента се състои от 2-ма учители, единият от които отговаря за групата на децата от украинската общност, 1 главен учител, 2-ма помощник възпитатели.

Амбицията на ръководството е Детският център да бъде признат и лицензиран като Частна детска градина през 2023 г., като дейността му през 2022 включваше и подготвителна работа в тази насока.

- d. Една от дългогодишните стратегически амбиции на Сдружението, а именно държавата да припознае SOS Програмата Начало на самостоятелен живот (ПНСЖ) като ефективна и работеща социална услуга със съответния стандарт за практическа реализация, продължава да бъде във фокуса на вниманието ни.

Ангажиментите и съдържанието на работата на сътрудниците социален работник по ПНСЖ постепенно увеличава обема си и добива все по-стратегически контекст.

През 2022 чрез изпълнявания от Сдружението публичен проект „Пътеки към свободата“, ползите от програмата достигнаха до значително по-голям брой младежи и в районите на Русе, Стара Загора, Пловдив (освен утвърдените райони на София и Велико Търново). Нарасналият обем работа наложи ангажиране на социални работници на граждански договор в рамките на проекта за новите райони, спрямо които двамата социалните работници по ПНСЖ на Сдружението поеха методическото ръководство и координация.

- e. Стартиралата преди година и половина реорганизация и реструктуриране на дейността в сферата Финанси, счетоводство и администрация не е приключила окончателно. Процесите на реструктуриране, протичащи паралелно с текущата работа, увеличеният обем работа и натовареност, както и допълнителните, непредвидени ангажименти, са факторите, които не ни позволяват да отчетем процеса като напълно приключил.

- f. През 2022 година Националният ръководен екип задълбочено обсъди тенденцията в община Велико Търново за намаляване на нуждите от настаняване на деца и юноши в услугата ЦНСТ.

Организацията ни доказва капацитета си да анализира, прогнозира и да се съобразява с тенденциите и реалните потребности от социални услуги в общините, с които си партнираме. Проведените стратегически дискусии доведоха до решение да се предприемат стъпки за постепенно приключване дейността на МСД Надежда и подготовка за трансформирането ѝ в друг вид услуга, съобразена с актуалните потребности на местната общност. Ръководството успява да осъществи трансформацията без съкращения, промяна в условията на труд или каквито и да било негативи за своите сътрудници.

В заключение, нека обобщим, че 2022 бе година на доста организационни трансформации и новости. Опитът ни показва, че важен подход и залог за успех в толкова динамична и невинаги предвидима обстановка на работа и трансформации, е споделянето на ресурси.

В тази насока Сдружението ни има опит и създадени традиции. Успешността при споделяне на ресурси има две предпоставки – създадената добра организация от страна на ръководството, ясна цел и времева перспектива, а от друга – положителните нагласи на сътрудниците, тяхната мотивация и готовност за поемане на осмислени ангажименти.

Ключови показатели в областта Човешки ресурси:

- Към края на 2022 г. 144 сътрудници работят на трудов договор към Сдружението. Общото текучество за 2022 г. е 15% и с близо 3% по-високо от миналата година. Тенденцията на повишаващо се текучество е обект на анализ. Във фокуса на вниманието на ръководството продължава да стои тенденцията на запазване на високи нива на текучество сред професионалистите, работещи директно с потребители (17,9%). Изводите от анализа водят към външни причини като: общите тенденции в пазара на труда, свързани с ниски нива на безработица, атрактивни и конкурентни възможности за работа; промени в държавните стандарти за заплащане на социалните работници, както и предпоставки, свързани с естеството на работа – емоционално „прегаряне“. Върху високия процент годишно текучество оказва влияние и големият брой сътрудници, излезли през годината в пенсия (общо 5 сътрудника).
- 58% от сътрудниците са с над 5 години стаж в Сдружението, а средната продължителност на работа поддържа високото ниво - 10 години 5 месеца. На фона на увеличаващия се % текучество, тези данни са положителен сигнал за запазване вътре в организацията на ценна експертиза и професионален опит.
- За 79% от сътрудниците, процесът на целеполагане и индивидуално планиране на развитието, се осъществи във формата на годишен разговор по представяне в работата. 43% от сътрудниците преминаха въвеждащ или опреснителен курс по темата „Закрила на детето“ съгласно програмата на Обучителния център.

Успоредно с разрастване на дейността и съответстващата ѝ щатна структура са налице тенденции към разрастване и диверсифициране на извънщатните форми на сътрудничество, управлявани от Сдружението:

- Отворени сме и осъществяваме проучвателни дейности за разширяване броя на общините, в които управляваме мрежи от Приемни семейства;
- През 2022 година бе спечелен проект към Международната организация, който ще позволи следващата година разрастване на Face2Face екипа в гр. Пловдив;
- Екипът извънщатни сътрудници към отдел Фондонабиране се развива и преминава към нова форма на регулация и управление.

Въвеждане на нова структура – философия и основания

В края на 2022 Сдружението ни бе включено в проект на международната организация за промяна в структурата и базисното представяне на организациите, членуващи в нея. Тази промяна не е механична, а е свързана с фундаментална и дълбинна промяна във философията и логиката на структуриране на дейностите и единиците, отговорни за реализацията им. Двигател на започналото преосмисляне и трансформация е преходът от структурни единици към проекти и услуги. Очакван положителен ефект е акцентът да падне приоритетно върху услугите и потребителите им и по-малко върху структурната единица, обезпечаваща услугата. Надяваме се на по-добра рефлексия върху същината на извършваните дейности и по-ангажирано обвързване с потребителите.

Тази фундаментална промяна е сериозен и дългосрочен проект, изискващ включване на много заинтересовани страни. През 2022 година стартира подготвителния процес и бяха направени някои предварителни стъпки, а ефективното въвеждане се планира да бъде осъществено в следващите 1-2 години. Надяваме се, че промяната ще бъде в унисон с очакваните промени на национално ниво в структурата и начина на предоставяне на социални услуги.

Разбира се, въвеждането на новата структура има и ще има своето отражение върху системите, стандартите, практиките на работа в областта Човешки ресурси – нещо, за което започна сериозна подготовка през втората половина на 2022 година.

Тенденции за развитие на професионалните групи 2022

Съобразно спецификата и съдържанието на длъжностите, функционалната структура на националното ни Сдружение се състои от 6 ключови професионални групи – две от тях работят директно с потребителите на социални услуги (а. сътрудници, пряко ангажирани в грижата и б. специалисти в областта на детското развитие и семейството), а останалите четири подкрепят дейността и обезпечават качествено изпълнение на социалните услуги (а. екип фондонабиране, б. финанси и администрация, в. техническа подкрепа и обслужване и г. ръководен екип).

Всяка една от тези групи има своята мисия, стойност спрямо крайната цел и логически се развива съобразно изискванията и динамиката на външната и вътрешноорганизационна среда.

Анализът на професионалните групи през 2022 година показва HR тенденции за развитие в следните насоки:

Сътрудници, пряко ангажирани в грижата

Сътрудници в SOS Семейен дом (ЦНСТ)

През изминалата година се случиха събития с външен и вътрешен характер, които дадоха тласък при решаване на традиционно трудната от HR гледна точка работа с тази професионална група:

- Ръководството вложи енергия и положи много усилия за стабилизиране на дейностите в семейните домове в София, като разработи план за действие с конкретни мерки в т.ч. регулярни срещи, всяка втора седмица на създадена за целта експертна група; срещи с екипа на Семейните домове; попълване на екипа от възпитатели, успешен подбор на вакантната позиция ръководител в края на годината;
- Доста дискусии в НРЕ бяха насочени към бъдещето на МСД Надежда. Предвид намаляващия брой деца и нужда от услугата ЦНСТ в община Велико Търново, ръководството предприе изпреварващи действия и взе решения за поетапна структурна промяна - услугата се сля в другите действащи на територията на ВеликоТърново SOS Семейни домове.

Даваме си сметка, че предстои още много работа за оптимизиране работата в тази професионална група, но имаме и повод за оптимизъм и удовлетворение от постигнатото.

Приемни родители

През 2022 година работата на Сдружението в сферата *приемна грижа* не отбелязва значими промени. Продължава дейността ни с подкрепа на мрежа от приемни семейства в 6 общини. В края на 2022 година работим общо с 58 семейства, подкрепяни в общността и в детско селище Трявна.

Работата ни с малката група приемни семейства на трудов договор, следва естествената тенденция да намалява като част от общата група. През годината 4 приемни родители напуснаха (поради напреднала възраст и пенсиониране и поради желание за промяна в житейската перспектива). Добрата новина за нас е, че в SOS Детско селище Трявна се настанява и започва работа едно ново приемно семейство. Така към края на 2022 година приемните семейства в Детското селище Трявна продължават да поддържат със своята работа жив духа на традиционния SOS модел.

Стратегическата амбиция на Сдружението по отношение услугата приемна грижа е не само да продължи, но и да разшири обхвата на работа с мрежите приемни семейства към нови общини и нови дейности.

SOS Семейните помощнички (детегледачки)

Групата на семейните помощнички през 2022 е редуцирана на четири – по две във всяка ПДС. Въпреки че тази позиция е обвързана с отминалия модел на SOS грижа, Сдружението има за цел да я запази, като се опитва стратегически да обвърже развитието ѝ с развитието на държавните стандарти за приемна грижа (заместваща приемна грижа). Сдружението ни работи активно на ниво застъпничество в тази насока, но в очакване на реален напредък, семейните помощнички са ценен ресурс в дневната грижа за децата от приемните семейства и едно от сериозните предимствата, с които изпреварваме останалите доставчици на услугата Приемна грижа.

От събраната обратна връзка става ясно, че в практиката си приемните семейства особено много ценят възможността за такава подкрепа.

Специалисти в областта на детското развитие и подкрепа на семейството - психолози, педагози, социални работници, съветници

Групата на специалисти в областта на детското развитие и подкрепа на семейството постепенно увеличава относителния си дял в състава на Сдружението. Към края на 2022 година тя съставлява почти 40% от целия състав. През 2022 година четири Центъра за обществена подкрепа (Велико Търново, Габрово, София, Перник) увеличиха числеността на екипите си като пряко следствие от разширяване обема на работа. Интересна е и тенденцията за увеличаване относителния дял на психолозите в услугите. Тези тенденции очевидно имат своите основания в естествения ход на развитие на потребностите.

Сътрудници, непряко ангажирани в грижата

Екип Фондонабиране (FR)

Екипът по фондонабиране е гарант за реализирането на социалните услуги, техния обем и качество, както и за подкрепящите ги дейности в Сдружението.

Независимо от икономическите и финансови турбуленции, белязали годината 2022, екипът Фондонабиране постигна забележителни резултати и значително надскочи предварително поставените финансови цели. Успехът е обвързан с различни фактори като наличието на квалифициран и мотивиран екип, своевременно и адекватни управленски решения, ефективна и гъвкава структура на FR екипите.

През 2022 работещите в направление Фондонабиране се случиха следните промени:

- Ин-хауз екипът F2F разшири и разнообрази състава си. Първа стъпка към мултиплициране и разширяване на дейността бе включване на нови (извънщатни) членове, които стартираха дейността си под супервизията на действащите F2F експерти. Тази планирана и подготвяна инициатива получи начален тласък в средата на 2022 година. Разчитаме да има успех и през 2023 година да се разшири извън пределите на столицата.
- Експериментално въведената (преди 2 години) група на извънщатните FR сътрудници, работещи предимно в сферата на корпоративното фондонабиране, продължава дейността си и вече можем да кажем, че е една утвърдена и нестандартна форма за набиране на средства. След задълбочен анализ на постиженията и препятствията пред тази инициатива, ръководството реши да инвестира повече човешки ресурс и усилия за разгръщането ѝ до пълен потенциал. През септември 2022 година бе

номиниран сътрудник от екип Фондонабиране като тийм лидер и координатор на групата извънщатни сътрудници. След успешно протекъл експериментален период, от началото на 2023 година официално стартира дейността.

- Към групата щатни сътрудници, които са част от официалната структура на Сдружението, се присъедини нов сътрудник на позицията Експерт дигитален маркетинг.

Финанси и администрация

Сътрудниците от професионална група Финанси и администрация, обезпечават правилното и качествено функциониране на социалните услуги. Разрастването на дейностите в социалната сфера рефлектира и във финансово-административната област. За колегите годината бе особено натоварена поради:

- Планирани нови инициативи и свързаните с тях административни дейности – Частна детската градина, SOS Детско селище Дрен;
- Непредвидени и непланирани дейности - Проект за подкрепа на украински бежанци;
- Изисквания и регулации от страна на държавата и общините – промените в заплащането на социалните работници, свързани с текущата промяна на МРЗ в страната;
- Текущият анализ и оптимизиране на административните процеси и внедряване на нови програмни продукти.

Гарант за успешната реализация на дейностите в сферата е дългогодишният опит и висока квалификация на сътрудниците от тази професионална група. Те успяха да се справят с наличния си състав със значително увеличен обем работа през цялата година. Едва към края ѝ се наложи увеличение на персонала с една бройка на асистент-счетоводител.

Техническа поддръжка и обслужване

Численият състав на групата Поддръжка и обслужване през 2022 остана непроменен. С добрата си квалификация и познаване спецификата на работата, сътрудниците от тази група успяват да се справят с новите предизвикателства на наличния състав. През годината имаме един пенсиониран и един новоназначен в тази категория служител.

Ръководен екип

Съставът и структурата на щатния ръководен екип през 2022 остана непроменена. През годината усилията на Националния ръководен екип в направление Човешки ресурси бяха насочени най-вече към поддържане на добри и стабилни условия на труд на фона на тежката икономическа обстановка, политическа криза и финансови сътресения.

Разширеният управленски екип, състоящ се от ръководители на структурни и програмни единици, в края на месец юни се събра на важна работна среща, посветена на дискусии за стратегическото развитие на Сдружението. От срещата бяха изведени ключови насоки, които от една страна трасират посоката за бъдеща работа, а от друга – гарантират синхрона в действията ни като единна организационна система.

Съгласно Устава на Сдружението основната управленска отговорност се носи от членовете на Управителния съвет. Неговите членове са доброволно ангажирани общественици, специалисти с различен професионален профил, които чрез своята експертиза и лична ангажираност имат нелеката задача да задават стратегическата насока за развитие на Сдружението. През 2022, както вече стана ясно, тази задача бе особено трудна. Много бяха случаите, в които се изискваха бързи, своевременни и адекватни на реалностите реакции - и в стратегически, и в оперативен план. Всеки един от 7-те члена на

Управителния съвет даде своя принос и със своите компетенции ни подкрепи в немалко трудни ситуации – свързани с нуждата от психологическа работа, юридически решения, участие в събития, ангажимент към конкретни случаи на деца и семейства, HR подбори и дейности, изискващи тяхното участие, представителство на публични събития и пред средствата за масова информация и т.н.

Отбелязваме с гордост и вълнение факта, че през годината съставът на Управителния съвет бе променен, като 2-мата задължителни представители на SOS Международната организация бяха намалени на един представител. Това е ясен показател за стабилността и самостоятелността на българското сдружение. На мястото на отпадналия представител на SOS KDI към УС се присъедини млада бизнес дама, бивша възпитаничка на SOS организацията. Убедени сме, че перспективата и погледа на успешен млад човек, който познава системата от всички страни, ще внесе цвят, дълбочина и цялостна визия в работата и стратегията за бъдещо развитие на Сдружението. А за организацията и нейното ръководство – каква по-добра „визитка“ за успешно минало и надеждно бъдеще!

Адаптиране на системата за възнаграждение и мотивация

С ясното съзнание, че една от основните мениджърски отговорности е да гарантира адекватно, достойно и гъвкаво възнаграждение за своите служители, но и отчитайки факта, че нивото на заплащане само по себе си е необходимо, но не достатъчно условие за мотивация и ангажираност, ръководството на Сдружението съсредоточи усилията си през 2022 година за утвърждаване на цялостен и ефективен подход, изграден от финансови, материални и нематериални стимули за сътрудниците си. Ето и някои от постигнатите резултати в тази насока:

- ✓ Като част от работодателската ни HR политика за подобряване условията на труд, през 2022 година разширихме обхвата на социални придобивки:
 - През 2022 година Сдружението предложи на своите служители **Програма за допълнително здравно осигуряване**. Убедени сме, че тази социална придобивка вече допринася всеки един от служителите ни да се почувства по-сигурен и подкрепен в неблагоприятните ситуации.
 - През април миналата година, в отговор на галопиращата инфлация в страната, стойността на **ваучерите за храна бе увеличена** петкратно от 40 лв. на 200 лв. месечно.
- ✓ През месец април реагирахме бързо и адекватно на изискванията на **Наредбата за определяне на заплатите за работещите в социалната сфера**. Сдружението ни беше една от първите социални организации, които актуализираха заплатите на своите сътрудници. Направени бяха необходимите автоматизации и технологични промени във вътрешната SOS Система за определяне на заплатите, с което промените на МРЗ в страната автоматично да сигнализират за необходимостта от промени и адаптиране съгласно изискванията на Наредбата.
- ✓ Ръководството се вслуша в изразената потребност от удължаване на времето за годишен отход на сътрудниците си и взе решение от началото на 2022 г. минималният размер на платената годишна отпуса да стане общо 29 дни (23 дни по трудов договор, 5 допълнителни платени неprisъствени дни, след изчерпване на основния платен отпуск и 1 ден за рожден ден на сътрудника).

Като социална организация, работеща за доброто на децата и семействата, даваме възможност на нашите колеги с малки деца да ползват допълнително платени присъствени дни за рождения ден на всяко дете до 12 години.

- ✓ Независимо от критичния в глобален икономически план период, в края на годината успяхме да зарадваме колегите си с еднократно възнаграждение за постигнати резултати в работата. Според политиката на организацията ни, размерът на това възнаграждение, е функция на индивидуалната оценката по представяне в работата. Проучването на различни HR публикации и сравнителни анализи на работодателските практики в областта бонуси, ни дава основание смело и с гордост да кажем, че нашата организация се нарежда сред неголемия брой работодатели, успели в края на годината да наградят своите сътрудници с допълнителен стимул.
- ✓ Утвърдени (в т.ч. и със съответните административни процедури) бяха правила за гъвкав режим на работа, съобразен със спецификата и естеството на работни ангажименти за различните професионални групи. Например, колегите от екип Фондонабиране, индивидуални дарителства преминаха на напълно дистанционна форма на работа, а други професионални групи – на смесен режим на работа с различно съотношение между дистанционна и присъствена форма.
- ✓ Предвид тежката икономическа ситуация и необичайно високите нива на инфлация, за първи път през 2022 година, при подготовката на заплатите на SOS сътрудниците, бе включена извънредна инфлационна поправка, с която на принципа на справедливостта бяха приложени по-високи инфлационни корекции за служители с ниски заплати в Сдружението и чувствително по-ниски добавки за тези в горните нива на заплащане.
- ✓ В търсене на алтернативни нематериални форми за изразяване на признателност към SOS сътрудниците, отдадени на работата и каузата; стремейки се да мотивираме онези от тях, които постигат добри резултати и да им покажем, че успехите и усилията им не остават незабелязани, реализирахме инициативата **Програма за признание**.

Целта на Програмата бе да бъдат отличени и мотивирани колеги, които през годината са били особено успешни, които са положили повече от обичайните усилия, вложили са енергия и креативност в работата. Преценката и номинациите бяха събрани на демократичен принцип от сътрудниците на Сдружението.

Програмата се реализира през втората половина на годината. Изпратените от колегите номинации бяха задълбочено анализирани и оценени от 3-членна комисия от външни експерти по предварително зададени критерии (а. професионални постижения и социална значимост на постигнатото; б. екипен и/или лидерски дух; подкрепа на колеги; ефективна комуникация; в. фокус към бенефициента / клиента; г. личностни качества и достойнства, свързани с ценностите и мисията на организацията; израстване и саморазвитие; д. друго, което номиниращият смята за стойностно и с тежест за избора му).

В деня на християнското семейство, на 21 ноември в SOS Детско селище Трявна бе домакин на тържествената церемония по награждаване. Връчени бяха две награди Колега на годината 2022 в областта подкрепа на семейството (ППС) и една в областта директна грижа.

Работодателски бранд

През 2021 година бе проведено проучване относно позиционирането на Сдружение SOS Детски селища България като работодател в сферата на социалните услуги.

Целта бе през перспективата на сътрудниците, да се идентифицират отличителните черти и предимства на SOS Детски селища България, както и да се очертаят ключови области за подобрене в работата.

Резултатите от проучването показаха ясно и обективно гледната точка на сътрудниците и бяха основен източник при планиране на дейностите в областта Човешки ресурси през 2022 г. Те станаха и основен двигател на стремежа на Сдружението да се справи в дългосрочен, стратегически план с комплексните предизвикателства, стоящи пред работодателската му позиция, а именно:

- Усилията да запазим социалните си услуги и качеството на работа в тях в условията на пълна финансова самоиздръжка;
- Неблагоприятните за нас условия на пазара на труда, като рекордно ниска безработица, повишаване на държавните заплати в образователната и социалната сфера на дейност и т.н.;
- Влиянието на Ковид кризата върху условията на труд и разнопосочните потребности на отделните професионални групи в организацията;
- Променящите се условия и стандарти на работа в социалните услуги и конкурентната среда в НПО сектора.

Убедени сме, че направеното проучване на Работодателския бранд е гаранция за успех в бъдеще, за постигане на ангажираност, лоялност и високи резултати. Убедени сме, че в съвременните, необичайни условия на труд, инвестицията в човешкия капитал и загрижеността за добра репутация като работодател, е от ключово значение.

Управление

Въпреки немалкото външни и вътрешни предизвикателства за ръководния екип по пътя към постигане на целите, резултатите в края на тази поредна година я поставят в категорията „успешни“.

Факторите, свързани с дейността на ръководството на Сдружението, допринесли за положителни годишни резултати най-общо са:

- ✓ Политиката на откровена и постоянна връзка със сътрудниците и включването им в различни формати на взимане на решения. Периодично бяха организирани и провеждани онлайн срещи с оперативен и стратегически характер.
- ✓ Стойностна и безусловна подкрепа от страна членовете на УС, ангажимента им към стратегическата мисия и решения на Сдружението, както и своевременното им включване при решаване на сложни оперативни и/или критични казуси.

През третата година на нашата самостоятелност вече ясно се очерта стабилизирането на организационната и финансова самостоятелност на Сдружението. След първата година, която беше пробен камък за устойчивостта на организацията, през втората и третата година започнахме да реализираме намеренията за разширение на нашето социално въздействие. През 2022 г. проведохме работен семинар за нашето стратегическо развитие във всички основни области, като през 2023 г. ще оформим заключенията от тази работа в дългосрочна стратегия на Сдружението.

За да се осигури стратегическото развитие на сдружението и неговата стабилност и самостоятелност, мотото на всички мерки за дългосрочното ни развитие беше определено като „внимателен растеж“.

За осигуряване на тази стратегическа посока освен поддържането на продължаващите отлична работа и резултати на екипа на Фондонабиране, залагаме на следните мерки за постигане на устойчивост:

- През 2023 година ще продължим да работим усилено за затвърждаване на статута на SOS Детско селище Дрен и Трявна като средище за обучения, повишаване на квалификацията и провеждане на тематични лагери и арт-терапевтични работилници за широк кръг от професионалисти работещи с рискови групи и деца от алтернативна грижа. Целта ни е детските селища да се превърнат в свързващо звено между експертизата и практиката в услугите.
- Паралелно с това ще вложим ресурс за развитие на дейностите ни в рамките на новорегистрираното Социално предприятие, което ще ги популяризира, ще привлече ресурси за осъществяването на нашите цели, ще реинвестираме в социалните дейности и ще облекчим дарителите.
- През следващата година активно ще търсим възможности за дългосрочно финансиране на услугите на SOS Консултативен център Перник през различни проекти към публични и частни фондове. През публични или частни фондове ще търсим и разширяване на дейностите на към нови целеви групи, чрез внедряване на програмите ни за Ранно детско развитие и учене и Защитно поведение за младежи.
- Провеждането на тимбилдинг и специфични обучения за екипите, повишават тяхната ефективност и професионализъм. През следващата година ще установим практика за обмяна на опит вътре между звената в програмата, като тази дейност има три основни цели: установяване на програмата като комплекс от взаимодопълващи се услуги; установяване на добри работни взаимоотношения между програмните звена; споделяне на професионална експертиза и интервизия по специфични случаи.

РЕГИСТРАЦИЯ И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Сдружение „SOS Детски селища България“ („Сдружението“), е регистрирано като сдружение с нестопанска цел по Закона за юридическите лица с нестопанска цел с решение № 1 от 15.03.1991 г. на Софийски градски съд по ф. д. № 8027/1990 г.

Седалището и адресът на управление на Сдружението е Република България, град София 1618, община Овча Купел, ул. Паскал Тодоров 8А.

Сдружението се основава на частната инициатива. Като благотворителна организация е създадено с цел подпомагането, идейното разпространение и практическото осъществяване идеята за SOS детските селища в България с директна грижа за деца в риск, услуги в учебно-производствени и други дейности, свързани с предмета на основната дейност, за която е регистрирано.

Сдружението извършва дейност в обществена полза чрез осигуряване на закрила и грижи в управляваните от Сдружението Програми SOS Детски селища за отглеждането и възпитанието на деца в България, останали без родителска подкрепа, деца от разделени семейства, без оглед на тяхната религиозна, етническа и расова принадлежност. Тези ангажменти продължават до момента на израстване и достигане на икономическа независимост и социална адаптация за всяко дете в SOS грижа.

Други аспекти от дейността на Сдружението са подкрепа на деца и младежи, настанени в младежките домове, подкрепа семейства в риск чрез специално създадени центрове за обществена подкрепа, както и подкрепа на приемни семейства, подкрепа на напускащите грижа чрез специално създадена програма за начало на самостоятелен живот.

Сдружението е член на международната организация SOS Детски селища.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ 2022

Орган на управление на Сдружението е Управителният съвет, който се състои от Председател, Заместник-председател и пет члена в състав:

1. Веселин Комитов - Председател
2. Анелия Димитрова - Зам. Председател
3. Елеонора Сърбова - Член
4. Проф. Георги Петров- Член
5. Теодор Карайончев - Член
6. Щерияна Данова - Член
7. Ало Тамсалу - Член, Представител на SOS Детски селища Интернационал

Сдружението се представлява от Председателя на Управителния Съвет Веселин Николов Комитов. Съгласно чл. 10 от Устава на Сдружението и Правилника за организация дейността на Управителния съвет, оперативната дейност на Сдружението SOS Детски селища в България се ръководи от Национален ръководен екип и Национален изпълнителен директор.

Национален изпълнителен директор:

Валерия Георгиева

Дата: 22.05.2023

гр. София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМ ОДИТОР**ДО РЪКОВОДСТВОТО НА СДРУЖЕНИЕ „SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ“***Доклад относно одита на финансовия отчет***Мнение**

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Сдружение „SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ“ (Сдружението), състоящ се от счетоводен баланс към 31 декември 2022 г., отчет за приходите и разходите, отчет за приходите и разходите от стопанска дейност, отчет за собствения капитал и отчет за паричния поток за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включително обобщеното оповестяване на значимите счетоводни политики, отразени от стр. 46 до стр. 72.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Сдружението към 31 декември 2022 г., както и за получения финансов резултат и паричните потоци за периода, завършващ тогава, в съответствие с Националните счетоводни стандарти.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад *Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет*. Ние сме независими от Сдружението в съответствие с *Етичния кодекс на професионалните счетоводители* на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, които получихме, са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на

работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансов отчет, изложен от стр.1 до стр.44, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Националните счетоводни стандарти и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени несъответствия, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на компанията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Сдружението или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени отклонения, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено несъответствие, когато такова съществува. Несъответствията могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени несъответствия във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят основание за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено несъответствие, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено несъответствие, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на компанията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.